

Hanna Puhakka & Janica Raitanen

**”AVOINTA KESKUSTELUA
JA
VIESTINTÄÄ”**

Huoltajien näkökulmia varhaiskasvatuksen kasvatusyhteistyöhön

Opinnäytetyö

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto

Sosionomikoulutus

2024

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Sosionomi (AMK)
Tekijä/Tekijät	Hanna Puhakka & Janica Raitanen
Työn nimi	”Avointa keskustelua ja viestintää” Huoltajien näkökulmia varhaiskasvatuksen kasvatusyhteistyöhön
Toimeksiantaja	Kotkan kaupunki
Vuosi	2024
Sivut	47 sivua, liitteitä 3 sivua
Työn ohjaaja(t)	Maija Olli

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää kotkalaisen päiväkodin lasten huoltajien näkemyksiä ja toiveita kasvatusyhteistyön toteutumisesta sekä toteuttamisesta. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa siitä, millä tavoin huoltajat toivovat yhteistyötä toteutettavan sekä mitä asioita huoltajat pitävät yhteistyössä tärkeinä.

Opinnäytetyön teoreettisen viitekehyksen muodostivat varhaiskasvatus ja kasvatusyhteistyö. Teoreettisessa viitekehyksessä käsitellään lisäksi kasvatusyhteistyön muotoja, merkitystä ja rakentumista. Opinnäytetyö toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena. Kyselylomake lähetettiin varhaiskasvatusyksikön 50 lapsen huoltajille. Tutkimuksen aineisto kerättiin Webropol-kyselylomakkeen avulla huoltajilta. Aineiston strukturoitu kysymys ja sekamuotoiset kysymykset analysoitiin Webropol-ohjelmaa hyödyntäen. Aineiston avoimet kysymykset analysoitiin puolestaan sisällönanalyysin avulla.

Tutkimuksen tulokset osoittavat, että huoltajat kokivat päivittäiset kohtaamiset kasvattajien kanssa tärkeinä päiväkodin arjessa. Tutkimuksen tulosten perusteella selvisi myös, ettei suurin osa huoltajista tiennyt, miten voisi itse osallistua päiväkodin arkeen.

Tutkimuksen johtopäätöksenä voidaan todeta, että päiväkodissa toteutetaan jo nyt kasvatusyhteistyötä viestinnän ja tiedottamisen osalta huoltajien toivomalla tavalla. Johtopäätöksinä voidaan todeta myös, että kasvatusyhteistyön toivottiin tapahtuvan kasvattajien ja huoltajien yhteisen vuorovaikutuksen kautta. Huoltajat toivoivat saavansa kuulla yksilökohtaisempaa kerrontaa lapsen päivän sisällöstä ja päiväkodin arjen toimintatavoista.

Asiasanat: varhaiskasvatus, kasvatusyhteistyö ja vuorovaikutus

Degree title	Bachelor of Social Services
Author (authors)	Hanna Puhakka & Janica Raitanen
Thesis title	“Open discussion and communication” Guardians’ perspectives on early childhood education cooperation
Commissioned by	City of Kotka
Time	2024
Pages	47 pages, 3 pages of appendices
Supervisor	Maija Olli

ABSTRACT

The purpose of this thesis was to find out the views and wishes of the guardians of the children attending a day-care center in Kotka on the realization and implementation of educational cooperation. The objective of the thesis was to produce information about how guardians want to cooperate with the Kotka day-care center and what they feel is important.

The theoretical framework of the thesis consists of early childhood education and educational cooperation. Forms, purpose, and practice of educational cooperation are part of the theoretical framework. The thesis was carried out as quantitative research. A questionnaire was sent to the guardians of 50 children of the day-care center. The research material was collected using the Webropol-questionnaire. The structured and mixed questions in the material were analyzed using a Webropol-program. The open questions in the material were, in turn, analyzed using content analysis.

The results of the thesis show that guardians found everyday encounters with educators important in the day-care centers. The results of the thesis also revealed that most of the guardians did not know how to participate in the day-care center’s everyday life. The conclusion of the thesis is that the day-care center already carries out educational cooperation as the guardians desired in terms of communication and information. As a conclusion, the educational cooperation was hoped to take place through the interaction of educators and guardians. Guardians hoped to hear more individual information about their child's day-to-day life and activities in the day-care center.

Keywords: Early childhood education, educational cooperation, interaction.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	VARHAISKASVATUS.....	7
2.1	Varhaiskasvatusta ohjaavat lait ja määräykset.....	8
2.2	Varhaiskasvatuksen tavoitteet.....	9
2.3	Kotkan varhaiskasvatussuunnitelma.....	10
3	HUOLTAJIEN KANSSA TEHTÄVÄ KASVATUSYHTEISTYÖ.....	10
3.1	Kasvatusyhteistyön merkitys.....	11
3.2	Kasvatusyhteistyön tavoitteet.....	12
3.3	Vuorovaikutus kasvatusyhteistyössä.....	13
3.4	Huoltajien osallisuus kasvatusyhteistyössä.....	14
4	KASVATUSYHTEISTYÖN RAKENTUMINEN.....	15
5	KASVATUSYHTEISTYÖN MUODOT.....	17
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	20
6.1	Tutkimuksen tavoite, tarkoitus ja tutkimuskysymykset.....	20
6.2	Tutkimusmenetelmänä kvantitatiivinen tutkimus.....	21
6.3	Tutkimusaineiston keruu.....	22
6.4	Tutkimusaineiston analyysi.....	24
7	TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	28
7.1	Strukturoidun kysymyksen ja sekamuotoisten kysymysten tulokset.....	28
7.2	Avointen kysymysten tulokset.....	32
8	JOHTOPÄÄTÖKSET.....	34
9	LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS.....	37
10	POHDINTA.....	39
10.1	Ammatillinen kehittyminen.....	40
10.2	Kestävä kehitys.....	41
10.3	Tutkimuksen merkitys työelämäkumppanille ja jatkotutkimusideat.....	42
	LÄHTEET.....	43

LIITTEET

Liite 1. Saatekirje huoltajille

Liite 2. Kyselylomake huoltajille

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme aihe on työelämälähtöinen. Opinnäytetyömme lähtökoh-
tana toimii työelämässä esille tullut kehittämistarve. Työelämästä tullut toive
oli lähteä selvittämään, miten huoltajat toivovat kasvatusyhteistyötä toteutetta-
van. Opinnäytetyömme tarkoituksena on selvittää Kotkassa sijaitsevan Sa-
teenkaaren päiväkodin huoltajien näkemyksiä ja toiveita kasvatusyhteistyöstä.
Opinnäytetyössämme kasvatusyhteistyötä lähestytään siis huoltajien näkökul-
masta.

Sateenkaaren päiväkotitoimi sijaitsee Kotkassa, Mussalon asuinalueella. Sateen-
kaaren päiväkodissa toimii kolme eri lapsiryhmää. Pilvilinna on alle 3-vuotiai-
den lasten ryhmä. Pilvilinnassa työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja
sekä kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Ryhmässä on kaudella 2023–
2024 12 lasta. Tähtitarha on 3–5-vuotiaiden lasten ryhmä. Tähtitarhassa työ-
skentelee kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja varhaiskasvatuksen lastenhoi-
taja sekä varhaiskasvatuksen resurssilastenhoitaja. Ryhmässä on kaudella
2023–2024 yhteensä 19 lasta. Tuulentupa on 2–5-vuotiaiden lasten ryhmä.
Ryhmässä työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa sekä kaksi var-
haiskasvatuksen lastenhoitajaa. Kaudella 2023–2024 ryhmässä on 18 lasta.
(Sateenkaaren päiväkotitoimi s.a.)

Varhaiskasvatuksessa huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä on tärkeä mer-
kitys lapsen hyvinvoinnille. Kasvatusyhteistyön tavoitteena on huoltajien ja
päiväkodin kasvattajien yhteinen sitoutuminen lapsen kasvun ja kehityksen tu-
kemiseen. Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsensa kasvatuksesta. Varhais-
kasvatuksen tehtävä on tukea huoltajia tässä kasvatustehtävässä. Yhteistyön
luomiseksi on tärkeää rakentaa luottamusta, toteuttaa tasa-arvoista vuorovai-
kutusta ja osoittaa kunnioitusta toisia kohtaan. Vastuu kasvatusyhteistyöstä on
varhaiskasvatuksen kasvattajilla. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet
2022, 37.)

Opinnäytetyömme tavoite on tuoda varhaiskasvatusyksikön henkilöstölle esille
huoltajien toiveita kasvatusyhteistyön toteutumisesta ja toteuttamisesta. Opin-

näytetyömme aihe on ajankohtainen, koska uusi varhaiskasvatuksen sosionomin työnkuva korostaa perheiden kanssa tehtävän yhteistyön merkitystä varhaiskasvatuksessa. (Talentia s.a.) Myös uudessa vuonna 2022 julkaistussa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa korostetaan huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön merkitystä (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 35).

2 VARHAISKASVATUS

Nykyisin oppimisen ajatellaan olevan koko ihmisen elämän kestävä prosessi. Varhaiskasvatus on saavuttanut aseman osana tätä elinikäisen oppimisen prosessia. Suomessa ja muissa Pohjoismaissa varhaiskasvatuksessa painotetaan lapsen yksilöllistä ja ajankohtaista tuen tarpeen huomioimista. (Eerola-Pennanen ym. 2022, 11, 15.) Varhaiskasvatuksen palvelun laatua kuvaa keskeisesti huoltajien ja varhaiskasvatuksen kasvattajien välinen suhde (Råde 2020, 2833).

Varhaiskasvatus käsittää lapsen elämän varhaisimmat vuodet, alkaen vauva-ajasta ja jatkuen peruskoulun aloittamiseen saakka eli ikävuodet 0–6 (Mitä on varhaiskasvatus? s.a.). Varhaiskasvatus onkin merkittävä vaihe lapsen elämässä. Varhaiskasvatus on kodin lisäksi alle kouluikäisen lapsen tärkeä kasvuympäristö. Kodin ja varhaiskasvatuksen yhtenäisellä toiminnalla on iso vaikutus lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. (Siippainen ym. 2022, 111.)

Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa. Toiminnassa painottuu erityisesti pedagogiikka. (Kotkan kaupunki 2022, 7.) Suunnitelmallisen ja tavoitteellisen toiminnan lisäksi varhaiskasvatukseen sisältyvät opetus sekä hoito. Nämä tekijät muodostavat eheän kokonaisuuden. Suomessa varhaiskasvatusjärjestelmä perustuu pohjoismaiseen Edu-Care -malliin. Käytännössä tämän mallin toteutuminen tarkoittaa sitä, että lapsen hoito ja opetus on integroitu samaan yksikköön. (Laaksonen 2022, 13.)

Vuonna 2022 varhaiskasvatukseen osallistui yhteensä 234 320 lasta. Tästä lasten kokonaismäärästä kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen osallistui 182 818 lasta. Osapäiväiseen varhaiskasvatukseen kaikista varhaiskasvatukseen

osallistuvista lapsista osallistui puolestaan 40 477 ja vuorohoitoon 11 025 lasta. (Tilastokeskus 2023.)

2.1 Varhaiskasvatusta ohjaavat lait ja määräykset

Suomi on sitoutunut noudattamaan vuonna 1991 ratifioitua YK:n lasten oikeuksien sopimusta (Turja & Vuorisalo 2022, 22). Lasten oikeuksien sopimuksen (60/1991) 3 artiklan mukaisesti varhaiskasvatuksessa on toimittava lapsen edun mukaisesti (Yleissopimus lapsen oikeuksista 21.8.1991/60). Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaisesti varhaiskasvatuksessa lapsen oikeudet ja niiden toteutuminen on tärkeä osa varhaiskasvatusta. Kasvattajien tulee olla tietoisia lapsen oikeuksien sopimuksen kokonaisuudesta, jotta he ymmärtävät sen merkityksen omassa työssään. Sopimuksen mukaisesti lapsi nähdään varhaiskasvatuksessa aktiivisena toimijana. Kasvattajalla on varhaiskasvatuksessa tärkeä rooli tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. (Turja & Vuorisalo 2022, 24–25.)

Varhaiskasvatus siirtyi vuonna 2013 sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alle. Tämä muutos edisti alaa ohjaavien säädösten ja ohjeistusten kehittämistä. (Ukkonen-Mikkola ym. 2020, 324.)

Vuonna 2015 vanha päivähoitolaki kumoutui ja tilalle tuli varhaiskasvatuslaki. Nykyinen varhaiskasvatuslaki (540/2018) astui voimaan vuonna 2018. Kyseinen laki korostaa varhaiskasvatuksen toteuttamisessa lapsen etua. Lisäksi tämän varhaiskasvatuslain (540/2018) myötä varhaiskasvatuksen laatu vahvistui henkilökunnan korkeamman koulutustason vaikutuksesta. (Eerola-Pennanen ym. 2022, 11.)

Varhaiskasvatuslain 13.7.2018/ 540 2. §:ssä säädetään varhaiskasvatuksen määritelmästä. Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa, joka muodostuu kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuudesta. (Varhaiskasvatuslaki 13.7.2018/540.) Varhaiskasvatusta toteutetaan valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden laatimista ohjaa erityisesti varhaiskasvatuslaki. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 9.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet käytännössä ilmentävät varhaiskasvatustavan määrittämiä tavoitteita tarjoamalla rakenteen varhaiskasvatuksen pedagogiikalle ja toimintatavoille. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteita tarvitaan laadukkaan ja yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen toteutumiseen. (Eerola-Pennanen ym. 2022, 16.) Valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma toimii pohjana kuntien oman varhaiskasvatussuunnitelman tekemisessä. Kunnan oma varhaiskasvatussuunnitelma pitää sisällään valtakunnallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa laaditut sisällöt. Sisältöä voidaan kuitenkin tarkentaa liittyen kunnan omiin vaatimuksiin. Kunnan oman varhaiskasvatussuunnitelman on tarkoitus toimia paikallisen varhaiskasvatuksen toteutumista ohjaavana asiakirjana. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 10–11.)

Varhaiskasvatusta ohjaa lisäksi valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018). Tässä asetuksessa määritellään esimerkiksi päiväkotien ja perhepäiväkotien henkilöstön mitoittamiseen liittyvät säännökset. Lisäksi valtioneuvoston asetus käsittää määräykset perhepäivähoitajan pätevyydestä hoitamaan varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviä sekä varhaiskasvatuksen lastenhoitajien kelpoisuuden edellyttämistä opinnoista. (Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 1.9.2018/753.)

2.2 Varhaiskasvatuksen tavoitteet

Varhaiskasvatuksen tavoitteista säädetään varhaiskasvatustalain (Varhaiskasvatustalain 3. §). Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen kokonaisvaltainen tukeminen. Lisäksi varhaiskasvatustalain edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä ehkäisee syrjäytymistä. (Mitä on varhaiskasvatustalain? s.a.)

Varhaiskasvatustalain tarkoitus on tukea huoltajia heidän kasvatustehtävässään. Tarkoitus on myös mahdollistaa huoltajien osallistuminen työelämään tai opiskeluun. (Varhaiskasvatustalain perusteet 2022, 9.) Varhaiskasvatustalain mukaisesti varhaiskasvatustalain toteutetaan lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa (Varhaiskasvatustalain 3. §).

2.3 Kotkan varhaiskasvatussuunnitelma

Kotkan oma varhaiskasvatussuunnitelman sisältö noudattaa varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sisältöä. Suunnitelmaa on lisäksi täsmennetty paikallisilla ratkaisuilla. Kotkan varhaiskasvatussuunnitelma on laadittu koskemaan koko kuntaa. Tämän myötä kaikille varhaiskasvatukseen osallistuville lapsille mahdollistuu tasavertaiset mahdollisuudet kokonaisvaltaiseen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. (Kotkan kaupunki 2022, 5–6.)

Kotkan varhaiskasvatussuunnitelmaan toimintakulttuurin tavoitteisiin ja käytännön toteutumiseen on koottu viisi teemaa asioista, jotka kuuluvat hyvään kotkalaiseen lapsuuteen varhaiskasvatuksessa. Päiväkotien johtajat ovat yhdessä luoneet toimintakulttuurin tavoitteita sekä tavoitekohtaisia kuvauksia. Samalla huoltajille on tarjottu mahdollisuus kertoa näkemyksiään siitä, millainen lapsuus heidän mielestään on hyvä varhaiskasvatuksessa. Viisi esille nostettua teemaa ovat turvallisuus, yhdessä tekeminen ja monipuolinen oppiminen, pienet ryhmäkoot tai pienissä ryhmissä toimiminen, luonto, liikunta ja lähiympäristö sekä yhteistyö perheen kanssa. (Kotkan kaupunki 2022, 33.)

3 HUOLTAJIEN KANSSA TEHTÄVÄ KASVATUSYHTEISTYÖ

Varhaiskasvatuksen ja perheiden välisen yhteistyön perustana ovat lainsäädäntö, varhaiskasvatustyöskentelyn käytännöt sekä jokaisen kasvattajan, huoltajan sekä lapsen oma toiminta. Keskeisin yhteistyötä ohjaava laki on varhaiskasvatuslaki (540/2018). Keskeisin kasvatusyhteistyötä määrittävä määräys on puolestaan varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (Rantala & Uotinen 2022, 117).

Huoltajien ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä on aiemmin kutsuttu eri nimikkeillä, ja sen toteutus on muuttunut ajan kanssa (Siippainen ym. 2022, 207). Tavoitteellisesta vuorovaikutus- ja kasvatussuhteesta huoltajien ja varhaiskasvatuksessa työskentelevien kasvattajien välillä käytetään tällä hetkellä käsitteitä kasvatusyhteistyö tai huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö. Ajan saatossa käytettäviä käsitteitä on ollut monia (Toivonen 2017, 15). Tästä esimerkkinä käsite kasvatuskumppanuus, jota ajoittain edelleen käytetään. Käsite sisällytettiin vuonna 2003 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin. Käsite kuvaa kasvattajien ja vanhempien yhteistyötä sekä osallisuutta. (Kekkonen

2012a, 4.) Vaikka käsitteenä kasvatuskumppanuus ei ole enää yleisesti käytössä, on sen tarkoitus kuitenkin sisällytetty nykyisin käytössä olevaan kasvatusyhteistyö-käsitteeseen (Siippainen ym. 2022, 115).

Uusimmassa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) käytetään kasvatusyhteistyön käsitettä puhuttaessa huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa todetaan, että keskustelut kasvatustyöhön liittyvistä arvoista, tavoitteista ja vastuualueista käydään yhteistyössä sekä henkilöstön, että huoltajien kanssa. Samalla huomioidaan perheiden moninaisuus, lasten yksilölliset tarpeet sekä kysymykset, jotka liittyvät huoltajuuteen ja vanhemmuuteen. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 37.) Tässä opinnäytteessämme käytämme kasvatusyhteistyö-käsitettä tavoitteellisesta vuorovaikutus- ja kasvatussuhteesta huoltajien ja varhaiskasvatuksessa työskentelevien kasvattajien välillä.

3.1 Kasvatusyhteistyön merkitys

Varhaiskasvatuksessa huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä on tärkeä merkitys etenkin lapsen hyvinvoinnille. Taustalla tähän on se, että lapsen ensimmäisinä kasvuympäristöinä toimivat koti yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa. Näiden kasvuympäristöjen välisellä suhteella onkin huomattava vaikutus lapsen hyvinvointiin. (Siippainen ym. 2022, 111.) Varhaiskasvatuksen ja perheiden välinen vahva yhteistyö on tehokas tapa parantaa lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia (Murphy ym. 2021, 93).

On tilanteita, jolloin kasvatusyhteistyön merkitys korostuu. Yhteistyön merkitys korostuu ensimmäisen kerran, kun lapsi aloittaa varhaiskasvatuksessa. Tämän jälkeen yhteistyö on erityisen tärkeää silloin, kun lapselle laaditaan henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma. Yhteistyöllä on myös suuri merkitys kaikissa siirtymävaiheissa. Näitä siirtymävaiheita ovat ryhmän vaihtaminen, päiväkodin vaihtaminen ja esiopetukseen siirtyminen. Kasvatusyhteistyön tärkeys korostuu vielä silloin, jos lapselle suunnitellaan ja toteutetaan tukitoimia. (Ranta 2021, 42; Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 38.)

Kasvatusyhteistyön merkitystä on Suomessa tutkittu eri näkökulmista. Vuonna 2014 toteutettiin Perheet 24/7 -hanke, johon osallistui yhteensä 1294 huoltajaa Suomesta, Iso-Britanniasta sekä Hollannista. Aineistoa kerättiin vuosina 2011–2012. Hankkeen yhtenä tarkoituksena oli tuottaa tutkittua tietoa säännöllistä päivätyötä tekevien ja muuta työaikaan tekevien huoltajien varhaiskasvatuskokemuksista, ja verrata niitä keskenään. Tutkimuksen tuloksista selvisi, ettei Suomessa huoltajien työajalla ollut merkitystä varhaiskasvatuksen kanssa toteutettavan yhteistyön onnistumisen kannalta. (PERHEET 24/7 – TUTKIMUKSEN TULOKSIA s.a.) Karila (2016) nostaa hankkeen tutkimustuloksista esille, että kasvattajien ja huoltajien välinen kasvatusyhteistyö toimiesseen hyvin edistää lapsen hyvinvointia silloinkin, kun huoltajilla on itsellään stressaava elämäntilanne. Kasvatusyhteistyö myös suojaa lasta huoltajan kokeman stressin negatiivisilta vaikutuksilta ja näin edistää lapsen hyvinvointia. (Karila 2016, 41.)

Ahosen ja Roosin (2021) mukaan kivijalka onnistuneeseen kasvatusyhteistyyöhön on sama. Joitakin yksityiskohtia tulee kuitenkin muokata kunkin perheen tarpeisiin sopivammaksi, jotta kasvatusyhteistyöstä tulee entistä toimivampaa (Ahonen & Roos 2021, 246). Hyvin rakennettu yhteistyö varhaiskasvatuksen kasvattajien ja huoltajien välillä luo vankan pohjan, joka mahdollistaa sujuvan sekä toimivan yhteistyön myös mahdollisissa haasteellisissa tilanteissa (Heinonen ym. 2016, 226).

3.2 Kasvatusyhteistyön tavoitteet

Yhteistyön tavoitteena on yhteinen sitoutuminen lapsen kasvun ja kehityksen tukemiseen (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 37). Huoltajien ja varhaiskasvatuksen välisen tiiviin yhteistyön tarkoituksena onkin edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvun tukemista. Tavoitteen saavuttamiseksi lapsen siirtymät kasvupolulla tulee varmistaa sekä ylläpitää vahvoja kiintymyssuhteita. Kasvatusyhteistyön tulisi muodostaa merkityksellinen kokonaisuus lapsen kannalta samalla kehittyen arjessa ja lapsen siirtymävaiheissa. (Karikoski & Tiilikka 2020, 82.) Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen ei kuitenkaan ole ainoa yhteistyön tavoite, vaikka se päätavoite onkin. Yhteistyön toissijaisena tavoitteena on perheen hyvinvoinnin tukeminen. (Rantala & Uotinen 2022, 123.)

Kasvatusyhteistyön avulla kasvattajat ja huoltajat voivat saada arvokasta tietoa lapsesta puolin ja toisin. Kasvattajat voivat kertoa päiväkotipäivän aikana tehdyistä havainnoistaan huoltajille. Huoltajat voivat puolestaan jakaa huomioitaan lapsestaan kasvattajille. Molemminpuolisen tiedon jakamisen avulla ymmärrys lapsesta lisääntyy (Ranta 2021, 41). Lisäksi huoltajilta ja kasvattajilta saadun tiedon yhdistäminen mahdollistaa sen, että lapselle pystytään luomaan mahdollisimman optimaaliset olosuhteet hoivaan, kasvuun ja oppimiseen huomioiden esimerkiksi lapsen tarpeet, mielenkiinnonkohteet ja vahvuudet. (Ahonen & Roos 2021, 28.)

3.3 Vuorovaikutus kasvatusyhteistyössä

Kekkonen (2012b) mukaan kasvatusyhteistyössä keskeisessä roolissa on työntekijän vuorovaikutustaidot. Kasvatusyhteistyö rakentuukin vuorovaikutukselle. Vuorovaikutusta ohjaavat periaatteet ovat kuuleminen, kunnioitus, luottamus sekä dialogisuus. (Kekkonen 2012b, 43, 57.)

Uusimmassa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) nostetaan esille kasvatusyhteistyön merkitys, kun lapsi aloittaa varhaiskasvatuksessa (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 38). Rutanen ja Laaksonenkin (2020) kuvaavat tutkimuksessaan, miten tärkeää varhaiskasvatuksen aloitus on kasvatusyhteistyön kehittymisen kannalta. Heidän tutkimuksensa painottui äitien mielipiteisiin ja ajatuksiin. (Rutanen & Laaksonen 2020, 350.) Vuonna 2019 julkaistussa Childcare-tutkimuksen tuloksissa nousi esille, että äidit osallistuvat isiä useammin kasvatusyhteistyöhön. 4-vuotiaiden huoltajille suunnatun kyselytutkimuksen tuloksista selvisi myös, miten äidit käyttivät enemmän aikaa varhaiskasvattajien kanssa puhumiseen. Äidit jakoivat tutkimuksen mukaan enemmän omia ajatuksiaan kasvattajille liittyen lapsen hyvinvointiin isiin verrattuna. Tutkimuksessa nousi myös esille, miten äidit tunsivat isiä enemmän, että heidän ajatuksiaan ja toiveitaan kuunnellaan varhaiskasvatuksessa. (Sulkanen ym. 2020, 76.)

Kasvatusyhteistyössä luottamuksellisen suhteen saavuttaminen kasvatushenkilöstön ja huoltajien välillä on tärkeää yhteistyön onnistumisen kannalta (Leskinen 2022, 16). Vuorovaikutus kasvatusyhteistyössä rakentuu vähitellen.

Kasvattajien ja huoltajien välinen vuorovaikutus näyttäytyy etenevinä molemminpuolisina keskustelun aloituksina. Osapuolten luottamuksen kasvaessa keskustelujen aiheet sekä niiden sisällöt laajenevat ja syvenevät ajan kanssa. Toimivassa vuorovaikutuksessa empatialla on suuri rooli. Siksi onkin tärkeää, että kasvattajat tunnistavat huoltajien tunnetiloja ja reagoivat niihin. (Kekkonen 2012b, 58.) Huoltajia kuormittavat tunnetilat voivat haastaa vuorovaikutuksen onnistumista. Etenkin lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa voi huoltaja murehtia lapsen pärjäämistä, joka vaikuttaa siihen, miten huoltaja kohtaa myös kasvattajan. (Rutanen & Laaksonen 2020, 354.) Huoltajien tuleekin voida luottaa siihen, miten ammattilaiset toimivat työssään varhaiskasvatuksessa. Luottamuksen syntymiseen vaikuttaa kasvattajien oma toiminta. Se, miten huoltajat kohdataan esimerkiksi yksilöllisesti hakutilanteessa, vaikuttaa luottamuksen rakentumiseen. (Siippainen ym. 2022, 203–205.)

3.4 Huoltajien osallisuus kasvatusyhteistyössä

Osallisuus tarkoittaa johonkin kuulumisen tunnetta. Lisäksi sillä tarkoitetaan kokemusta omasta merkityksestä jonkin yhteisön jäsenenä. Edellä mainittu osallisuuden käsite perustuu Nivalan ja Ryytäsen (2013) kirjoittamaan tieteelliseen tutkimusartikkeliin. Artikkelissa käsitellään osallisuuden käsitettä ja sen käyttöä sosiaalipedagogisesta lähtökohdasta. (Nivala & Ryytänen 2013, 10.)

Kekkonen (2012a) nostaa väitöskirjassaan esille huoltajien tietämättömyyden siitä, miten heidän kuuluisi toimia tai käyttäytyä kasvatuskumppanuuden alkaessa, kun kasvatusyhteistyön osapuolet eivät tunne toisiaan. Heti kasvatusyhteistyön alkuvaiheessa kasvattajien ja huoltajien sitoutuminen yhteistyöhön kuitenkin vahvistaa lapsen hyvinvointia. Kasvattajat voivat varhaiskasvatuksessa toimia lapsen kasvun ja oppimisen tukena ilman huoltajien osallistumista. Kekkonen (2012a) kirjoittaa väitöskirjassaan, että kasvattajien ja huoltajien yhteistyö kuitenkin tukee parhaiten lapsen kasvua ja oppimista. (Kekkonen 2012a, 189–190).

Varhaiskasvatustilain (2018/540) mukaan perheen osallisuus varhaiskasvatuksessa on varmistettava siten, että lapsen mielipide ja toiveet tulevat selvitettyiksi ja huomioonotetuiksi. Edellä mainitun lisäksi vanhemmille tulee mahdol-

listaa osallisuus lapsensa kasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. (Varhaiskasvatuslaki 20. §.) Huoltajan osallisuuteen kasvatusyhteistyössä liittyy lapsen tietojen jakaminen. Osallisuus on huoltajan kokemuksen tunne omasta merkityksellisyydestään. Huoltajalla tulee syntyä tunne, että tulee kuulluksi lapsensa asioissa sekä pääsee osallistumaan päätöksentekoon. Käytännössä kasvatusyhteistyössä osallisuus voi näkyä esimerkiksi yhteisinä keskusteluina tai huoltajan osallistumisena päiväkodin toimintaan. (Leskinen 2022, 18–19.)

4 KASVATUSYHTEISTYÖN RAKENTUMINEN

Kekkonen kuvaa väitöskirjassaan kasvatusyhteistyön olevan kokonaisvaltainen prosessi, jossa kasvattajien vastuulla on sen aloittaminen, ylläpitäminen sekä lopuksi sen päättäminen (Kekkonen 2012a, 199). Lisäksi Kekkonen kuvaa väitöskirjassaan kasvatusyhteistyön muodostuvan prosessinomaisesti eri vaiheiden kautta. Ensimmäinen vaihe on aloitus. Alussa kasvattaja ja huoltaja tutustuvat toisiinsa ja aloittavat yhteisen työskentelyn. (Kekkonen 2012a, 183.) Rutasen ja Laaksosen (2020) mukaan juuri aloitus on se, minkä varaan koko kasvatusyhteistyön pohja rakentuu (Rutanen & Laaksonen 2020, 349).

Rannan (2021) mukaan kasvatusyhteistyö käynnistyy huoltajan ja kasvattajan ensimmäisen kontaktin myötä (Ranta 2021, 41). Tutustumiskäynti ja aloituskeskustelu ovat yleisimpiä yhteistyösuhteen aloittavia toimintatapoja. Tämän takia onkin erityisen tärkeää, että näihin alkuvaiheen toimintatapoihin varataan riittävästi aikaa mahdollisille kysymyksille sekä tarvittavalle keskustelulle. (Heinonen ym. 2016, 226.) On nimittäin hyvin mahdollista, että perheen muuttuva tilanne nostaa huoltajille kysymyksiä liittyen varhaiskasvatukseen tai arjen toimivuuteen ja siinä toimimiseen liittyen (Kaskela & Kekkonen 2006, 41).

Aloituksen jälkeen seuraa vaihe, jossa työstitään yhteistyötä. Tässä vaiheessa huoltaja ja kasvattaja molemmat tekevät työtä yhteistyön syventymisen eteen. Kasvattaja tuo esille omaa ammatillista näkemystään ja huoltaja omaa tietoaan lapsestaan. Yhdessä tämä jaettu tieto tukee kasvatusyhteistyön syvenemistä. (Kekkonen 2012a, 189.) Huoltajien ja kasvattajien välisen kasvatusyhteistyön rakentuminen ja kehittyminen tapahtuu jatkossa käytännön tilanteissa arjen keskellä. Yhteistyön rakentumisen kannalta on tärkeää

edetä pienin askelin askel kerrallaan. Huoltajien ja kasvattajien havainnot sekä päivittäiset näistä käydyt keskustelut ovat merkityksellisiä kasvatusyhteistyön rakentumiselle. Keskustelut ja havainnot ovat pohjana nimittäin luottamuksellisen kasvatusyhteistyösuhteen syntymiselle. (Järvinen ym. 2009, 119.) Rannan (2021) mukaan on kuitenkin muistettava, että vastuu kasvatusyhteistyön toteutumisesta varhaiskasvatuksessa on kasvattajilla (Ranta 2021, 42).

Rannan (2021) mukaan toimivan kasvatusyhteistyön ratkaiseva tekijä on kasvattajan ja lapsen välinen hyvä ja lämmin suhde. Tämä suhde lähtee kuitenkin rakentumaan yhteistyöstä huoltajan ja kasvattajan välillä. Ranta perustelee kasvattajan ja lapsen välistä suhdetta toimivan kasvatusyhteistyön ratkaisevaksi tekijäksi kirjassaan sillä, että oma lapsi on huoltajille se kaikkein tärkein. Sen takia huoltajille on tärkeää se, että lapsen on hyvä olla päiväkodissa. (Ranta 2021, 45.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaisesti varhaiskasvatuksyksikössä kasvattajien tulee käydä keskustelua arvoista sekä kasvattajien että huoltajien kanssa (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 37). Kekkosen mukaan kasvatusyhteistyön rakentumisessa tärkeää on kasvattajien ennakkoluulottomuus erilaisia perheitä ja heidän kulttuuriaan kohtaa. (Kekkonen 2012a, 196.) Ahonen (2023) toteaa kirjassaan, että varhaiskasvatuksyksikössä kasvattajien tulee käydä eettistä pohdintaa vaativaa keskustelua arvomaailmasta, jonka pohjalta kasvatusyhteistyötä toteutetaan. Tämä on tärkeää pohjatyötä ennen toimintatapojen muodostumista. Kasvattajien oma arvomaailma vaikuttaa kasvatusyhteistyön toteutumiseen. Sen toteutumista voi haastaa kasvattajan pelko ottaa asioita puheeksi perheiden kanssa. (Ahonen 2023, 278.)

Kasvattajien yksilöllisen arvomaailman pohdinnan lisäksi Ahonen (2023) nostaa kirjassaan esille tiimin merkityksen kasvatusyhteistyön rakentumisen kannalta. Ahosen mukaan kasvatusyhteistyön rakentumisen kannalta on tärkeää, että koko tiimi käy yhdessä arvoihin liittyvää pohdintaa. Arvoihin liittyvän pohdinnan jälkeen tiimin on hyvä siirtyä käytännönläheisempään keskusteluun. Tässä kohtaa Ahonen nostaa esille keskustelut vastuiden jakamisesta. (Ahonen 2023, 282, 285.)

Kasvatusyhteistyön kehittyminen on tärkeää myös tulevaisuuden kannalta. Siippainen ym. (2022) nostavat artikkelissaan esille, miten varhaiskasvatuksen ja huoltajien välinen yhteistyö luo pohjan siihen, miten huoltajat tulevaisuudessa suhtautuvat koulun kanssa tehtävään kasvatusyhteistyöhön. (Siippainen ym. 2022, 112.) Sujuvaan yhteistyöhön koulun kanssa vaikuttavat Rutasen ja Laaksosen (2020) mukaan huoltajien positiiviset kokemukset kasvatusyhteistyöstä varhaiskasvatuksessa sekä luottamus varhaiskasvattajia kohtaan (Rutanen & Laaksonen 2020, 350).

5 KASVATUSYHTEISTYÖN MUODOT

Kasvatusyhteistyö on vuorovaikutteista kohtaamista kasvattajien ja huoltajien välillä. Yhteistyön toteutusmuotoja on monia ja ne vaihtelevat. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) sanotaan, että huoltajilla pitää olla mahdollisuus osallistua varhaiskasvatukseen: *”Huoltajilla tulee olla mahdollisuus osallistua varhaiskasvatuksen toiminnan ja kasvatustyön tavoitteiden suunnitteluun ja kehittämiseen yhdessä henkilöstön ja lasten kanssa.”* (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 37.)

Tutustumiskäynti ja aloituskeskustelu

Rannan (2021) mukaan kasvatusyhteistyö käynnistyy huoltajan ja kasvattajan ensimmäisen kontaktin myötä (Ranta 2021, 41). Tutustumiskäynti ja aloituskeskustelu ovat yleisimpiä yhteistyösuhteen aloittavia toimintatapoja. Tämän takia onkin erityisen tärkeää, että näihin alkuvaiheen toimintatapoihin varataan riittävästi aikaa mahdollisille kysymyksille sekä tarvittavalle keskustelulle. (Heinonen ym. 2016, 226.) On nimittäin hyvin mahdollista, että perheen muuttuva tilanne nostaa huoltajille kysymyksiä liittyen varhaiskasvatukseen tai arjen toimivuuteen ja siinä toimimiseen liittyen (Kaskela & Kekkonen 2006, 41).

Kasvatusyhteistyön rakentuminen lähtee liikkeelle usein siten, että huoltajat käyvät lapsen kanssa tutustumassa päiväkotiin. Tutustumiskäynnillä huoltajat voivat jakaa omia ajatuksiaan, kysymyksiään ja odotuksiaan päiväkodin kasvattajien kanssa aloituskeskustelun muodossa. (Karikoski & Tiilikka 2020, 82.) Rutasen ja Laaksosen (2020) mukaan aloituskeskustelussa korostuu kuulluksi tulemisen merkitys. Lisäksi tärkeiksi asioiksi nousevat joustava suhtautuminen

perheiden ja lasten erilaisiin tarpeisiin sekä sovituista asioista kiinni pitäminen. (Rutanen & Laaksonen 2020, 358–359.)

Huoltajien ja kasvattajien väliset päivittäiset keskustelut

Ahosen ja Roosin (2021) mukaan monien huoltajien mielestä huoltajien ja kasvattajien väliset päivittäiset keskustelut ovat huoltajille tärkein kasvatusyhteistyön muoto (Ahonen & Roos 2021, 238). Laaksonen (2022) mukaan kaikkiin vuorovaikutussuhteisiin liittyy toiveita ja odotuksia. Näin on myös tavoitteellisessa vuorovaikutus- ja kasvatussuhteessa huoltajien ja varhaiskasvatukseen kasvattajien välillä. Laaksonen nostaa kirjassaan esille, että huoltajien odotukset kasvattajia kohtaan liittyvät kasvattajien ammattitaitoon, vaivattomaan kommunikaatioon sekä yksilölliseen kohtaamiseen. (Laaksonen 2022, 14.) Myös Ahonen ja Roos (2021) sivuuttavat kirjassaan yksilöllisen kohtaamisen tärkeyttä huoltajille. Heidän mukaansa huoltajat toivovat kasvatusyhteistyöltä eniten yksilöllistä kohtaamista. Ahonen ja Roos kiteyttävät yksilöllisen kohtaamisen konkreettiseen tekoon, joka on esimerkiksi huoltajalle lähetetty ”täällä kaikki hyvin”-kuvaviesti itkuisen tai haasteellisen aamun jälkeen. (Ahonen & Roos 2021, 238.)

Varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu

Jotta varhaiskasvatuslain edellyttämä kasvatus, opetus ja hoito on lapselle yksilöityä, suunnitelmallista ja tavoitteellista tehdään varhaiskasvatuksessa jokaiselle lapselle oma varhaiskasvatussuunnitelma varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelussa. Myös lapsen oma mielipide tulee selvittää ennen keskustelua, jotta se huomioidaan suunnitelmaa laadittaessa. Keskustelussa huoltaja sekä kasvattaja kertovat omat havaintonsa lapsen vahvuuksista, mielenkiinnon kohteista sekä mahdollisista tuen tarpeista. Näiden pohjalta kasvattaja kirjaa varhaiskasvatussuunnitelman. Suunnitelmaan kirjataan tavoitteet, jotka toimivat varhaiskasvatuksessa pohjana toiminnalle ja sen arvioimiseen. Suunnitelmassa yhdistyy kasvattajien ammattiosaaminen sekä huoltajien omat näkemykset siitä, mikä varhaiskasvatuksen toiminnassa on lapsen edun mukaista. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 12.)

Suomessa on eri asiapapereissa 2000-luvun aikana korostettu varhaiskasvatuksessa huoltajien kanssa toteutettavan yhteistyön merkitystä. Yhteistyötä on kuitenkin varhaiskasvatuksessa toteutettu eri tavoin eri vuosien aikana. Esimerkiksi lapsen oman varhaiskasvatussuunnitelman teko huoltajien kanssa yhdessä on voinut olla ainut toteutunut yhteistyön muoto. (Karila 2016, 41.) Varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu on tärkeä osa kasvatusyhteistyötä, mutta se ei ole yksinään valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti riittävä yhteistyömuoto. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 37–38.)

Tiedottaminen ja viestintä

Yhtenä keinona kasvattajien ja huoltajien välisen yhteistyön toteuttamiseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) esitetään tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 38). Tämän päivän teknologian avulla yhteydenpito ja tiedottaminen onkin helppoa. Digitaaliset välineet mahdollistavat väylän, jonka kautta huoltajille avautuu mahdollisuus päästä seuraamaan päiväkodin arkea. Tämä mahdollistaa myös päiväkodin arjen ja toimintatapojen näkyväksi tekemisen huoltajille. (Ahonen & Roos 2021, 244.) Rutanen ja Laaksonen (2020) toteavat tutkimuksessaan, että huoltajilla tulisi olla mahdollisuus tutustua lapsen päivään esimerkiksi kasvattajien ottamien kuvien tai videoiden avulla. Tämä vaikuttaisi positiivisesti huoltajien ja kasvattajien kasvatusyhteistyön kehittymiseen heti alusta alkaen. (Rutanen & Laaksonen 2020, 368–369.)

Kotkan varhaiskasvatussuunnitelman mukaan Kotkan varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa pyritään jatkuvasti kehittämään digitaalista osaamista. Tämän osaamisen myötä on tarkoitus mahdollistaa vuorovaikutteinen yhteistyö. Vuorovaikutteisuus näkyy erityisesti esimerkiksi viestinnässä ja tietojärjestelmien käytössä. (Kotkan kaupunki 2022, 42.) Kotkan kaupungin varhaiskasvatuksessa on käytössä Edlevo-järjestelmä. Kyseisen sähköisen järjestelmän kautta pystytään ilmoittamaan lapsen hoitoajat ja poissaolot. Lisäksi Edlevossa voi esimerkiksi lukea varhaiskasvatuksen lähettämät tiedotteet. Ainoastaan lapsen virallisilla huoltajilla on oikeus käyttää Edlevoa. (Kotkan kaupunki s.a.)

Vanhempainillat ja muut tapahtumat

Heinosen ym. (2016) mukaan varhaiskasvatusyksiköillä on hyvä olla käytössä joitakin vakiintuneita käytäntöjä, jotka edistävät yhteistyötä ja huoltajien osallisuutta. Tästä esimerkkinä he antavat toimintakausittain järjestettävän yhteisen tapahtuman. (Heinonen 2016, 231.) Huoltajille järjestettäviä tapahtumia voivat olla esimerkiksi joului- ja kevätjuhlat, avoimet ovet ja vanhempainillat (Anttila 2018, 39). Toiminnallisesti toteutetut vanhempainillat ovat Ahosen ja Roosin (2021) mukaan syrjäyttämässä niin sanottuja perinteisiä vanhempainiltoja. Toiminnallisten vanhempainiltojen etuna nähdään se, että niissä syntyy enemmän huoltajien välistä keskustelua sen sijaan, että huoltajat vain kuuntelisivat kasvattajia. (Ahonen & Roos 2021, 31.) Vuorovaikutus huoltajien välillä lisää heidän verkostoitumistaan ja vahvistaa näin yhteisöllisyyttä (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 38).

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Opinnäytetyö toteutettiin yhteistyössä Kotkan kaupungin varhaiskasvatusyksikön kanssa. Opinnäytetyö toteutettiin määrällisenä eli kvantitatiivisena tutkimuksena. Tässä luvussa käsittelemme tarkemmin opinnäytetyömme toteutusta. Käymme läpi opinnäytetyön tavoitteet, tarkoituksen ja tutkimuskysymykset. Lisäksi avaamme käyttämäämme tutkimusmenetelmää sekä tutkimusaineiston keruuta ja analysointia.

6.1 Tutkimuksen tavoite, tarkoitus ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli selvittää Kotkassa sijaitsevan Sateenkaaren varhaiskasvatusyksikön huoltajien toiveita kasvatusyhteistyöstä. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, millä tavoin kasvatusyhteistyötä huoltajien mielestä voisi kehittää. Lisäksi halusimme tutkimuksen avulla selvittää, mitkä asiat tekisivät kasvatusyhteistyöstä sujuvampaa. Opinnäytetyömme tutkimustulosten avulla voidaan varhaiskasvatusyksikössä lähteä kehittämään kasvatusyhteistyötä.

Opinnäytetyötutkimus toteutettiin huoltajien näkökulmasta. Opinnäytetyön tarkoituksena oli tuoda esille huoltajien näkemyksiä ja toiveita kasvatusyhteis-

työn toteutumisesta sekä toteuttamisesta. Huoltajien näkökulman selvittäminen ja huomioiminen on olennaista, sillä varhaiskasvatustilain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet velvoittavat varhaiskasvatuksen toteutuksessa yhteistyötä huoltajien kanssa. Tutkimuskysymyksemme liittyvät huoltajien ja kasvattajien välisen kasvatusyhteistyön toteutumiseen. Halusimme kyselyn avulla selvittää, millä tavoin huoltajat toivovat yhteistyötä toteutettavan, sekä mitä asioita huoltajat pitävät yhteistyössä tärkeinä. Näiden pohjalta muotoilimme tutkimuskysymyksemme.

Tutkimuskysymyksemme ovat:

1. Millä tavalla huoltajat toivovat kasvatusyhteistyön kasvattajien kanssa tapahtuvan?
2. Miten huoltajat kokevat voivansa osallistua kasvatusyhteistyöhön?

6.2 Tutkimusmenetelmänä kvantitatiivinen tutkimus

Opinnäytetyömme tutkimusmenetelmäksi valikoitui kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimusmenetelmä, sillä halusimme selvittää huoltajien näkemyksiä ja käsityksiä tutkittavasta ilmiöstä, kasvatusyhteistyöstä. Vilkan (2021a) mukaan kvantitatiivista tutkimusta voidaan hyödyntää opinnäytetyössä silloin, kun tarkoituksena on ihmisten kokemusten ja käsitysten kuvaaminen ja ymmärtäminen. Kvantitatiivista tutkimusta voidaan hyödyntää opinnäytetyössä myös selittämään näiden kokemusten ja käsitysten jakautumista vastaajien keskuudessa. (Vilka 2021a, 23.)

Pyrkimys yleistämään saatuja tutkimustuloksia on kvantitatiiviselle tutkimukselle tyypillistä. Tarkoituksena onkin lähestyä kyselyn avulla rajoitettua ja pientä osallistujajoukkoa ja päätellä näiden pohjalta yleistäviä johtopäätöksiä. Kaikkien ilmiön kohdehenkilöiden tutkiminen ei ole taloudellisesti edes mahdollista. Edustavalla otoksella saavutetaan kuitenkin riittävän tarkkoja tuloksia tutkittavasta ilmiöstä. (Kananen 2011, 22.) Kohderyhmän puuttuvat sähköpostiosoitteet voivat luoda haasteita edustavan otoksen saamiseksi sähköisesti tehdyllä kyselyllä (Heikkilä 2014, 67). Opinnäytetyössämme tavoitimme kohderyhmän sähköpostitse päiväkodin johtajan toimiessa linkkinä huoltajien ja meidän välillä.

Kvantitatiivista tutkimusta voidaan määrällisen tutkimuksen lisäksi kutsua tilastolliseksi tutkimukseksi. Kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän avulla saadaan vastauksia esimerkiksi kysymyksiin, *kuinka moni, kuinka paljon ja kuinka usein*. Kvantitatiivisen tutkimuksen avulla voidaan yleensä selvittää olemassa oleva tilanne. Määrällisessä tutkimuksessa tutkija kuvaa asioita määrällisinä arvoina, kuten lukumäärinä tai prosentteina. Tutkimuksen tuloksia puolestaan havainnollistetaan usein käyttämällä apuna taulukoita ja kuvia. (Heikkilä 2014, 15.) Lisäksi tutkijan tehtävä on tulkita ja selittää keskeinen numerotieto sanallisesti. Lopuksi tutkija vielä kuvailee, miten eri ilmiöt ovat yhteydessä toisiinsa tai miten ne eroavat toisistaan. (Vilka 2007, 14.)

Teorialla on merkittävä rooli määrällisessä tutkimusprosessissa. Se ilmenee esimerkiksi siten, että tutkimus etene aluksi teoriasta käytäntöön eli esimerkiksi kyselyyn. Tämän jälkeen siirrytään takaisin teoriaan. Takaisin teoriaan siirtyminen tapahtuu analyysin, tulosten ja tulkinnan avulla. (Vilka 2007, 25.) Teorian merkitys määrällisessä tutkimuksessa korostaa teoksessaan myös Kananen. Kananen (2019) mukaan määrällisen tutkimuksen toteuttaminen vaatii riittävää perehtymistä tutkittavaan ilmiöön, jotta tutkimus voidaan ylipäättänsä tehdä. Aineistonkeruumenetelmänä käytetään tyypillisimmin kyselylomaketta. Teorian ja tutkittavan ilmiön tunteminen auttaakin tutkijaa muotoilemaan kyselylomakkeeseen oikeat kysymykset. (Kananen 2019, 80–81.)

6.3 Tutkimusaineiston keruu

Käytimme tutkimuksessamme aineistonkeruumenetelmänä kyselylomaketta. Vallin (2018) mukaan kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen yleisin aineistonkeruumenetelmä on kyselylomake. Kyseisessä aineistonkeruumenetelmässä painopiste on etukäteissuunnittelussa. Taustalla tässä on esimerkiksi se, ettei tutkija voi esittää tarkentavia kysymyksiä jälkikäteen. (Valli 2018, 226.) Kyselylomake oli suunnattu varhaiskasvatusyksikön lasten huoltajille.

Huoltajille suunnatun kyselyn toteutimme sähköisesti Webropol-ohjelmaa käyttäen. Tavoitteenamme oli miettiä ja muotoilla kyselyn kysymykset niin,

että ne vastaisivat tutkimuskysymyksiimme mahdollisimman hyvin. Kyselylomakkeen teossa tärkeää on muodostaa selkeät kysymykset, jotka ovat helposti vastaajan ymmärrettävissä (Hirsjärvi ym. 2009, 202).

Kyselylomakkeeseen (liite 2) sisällytettiin avoimia kysymyksiä, strukturoitu kysymys ja näiden yhdistelmiä. Käytimme kyselyssä avoimia kysymyksiä, koska tarkoituksemme oli saada selville huoltajien omia toiveita. Avoimissa kysymyksissä vastaajalle ei anneta valmiita vastausvaihtoehtoja. Avoimet kysymykset sallivat vastaajan omien mielipiteiden esille tulon. (Hirsjärvi ym. 2009, 201.) Kyselylomakkeessa oli yksi strukturoitu kysymys. Strukturoiduilla kysymyksillä eli suljetuilla kysymyksillä tarkoitetaan kysymyksiä, joissa on valmiit vastausvaihtoehdot. Vastaaja valitsee annetuista vaihtoehdoista mielestään sopivan tai sopivat vastausvaihtoehdot. Kyselylomakkeeseen sisältyi avointen kysymysten ja strukturoidun kysymyksen lisäksi näiden kysymystyyppien yhdistelmiä. Näitä kysymyksiä kutsutaan Heikkilän (2014) mukaan sekamuotoisiksi kysymyksiksi. Sekamuotoiset kysymykset koostuvat valmiiksi annetuista ja avoimista vastausvaihtoehdoista. Yleensä näitä avoimia vastausvaihtoehtoja on yksi. Tämä avoin vaihtoehto on usein ”*Muu, mikä?*”. (Heikkilä 2014, 49–50.) Vilkan (2021b) mukaan sekamuotoisten kysymysten käytön tarkoituksena on hankkia tietoa, jota voidaan vertailla keskenään (Vilka 2021b, 85).

Lähetimme linkin päiväkodin johtajalle huoltajille suunnattuun kyselylomakkeeseen. Päiväkodin johtaja välitti kyselylomakkeen linkin eteenpäin päiväkodin 50 lapsen huoltajille. Päätimme käyttää sähköistä kyselyä, koska tavoitteenamme oli saada mahdollisimman kattava määrä vastaajia. Ajallisesti ei olisi ollut mahdollista haastatella jokaista huoltajaa erikseen. Aineistonkeruumenetelmänä kysely on tehokas (Hirsjärvi ym. 2010, 195). Sähköisesti lähetetty kysely on meidän mielestämme edullisin ja ekologisin tapa toimittaa huoltajille kyselylomake. Kysely oli vastaajille auki kolme viikkoa. Tänä aikana olimme yhteydessä päiväkodin johtajaan sähköpostitse. Viestissämme välitimme sen hetkisen tiedon vastaajien määrästä. Lisäksi kysyimme mahdollisuutta siihen, olisiko päiväkodin kasvattajien mahdollisuus muistutella huoltajia kyselystämme.

Huoltajille laadimme lisäksi saatekirjeen (liite 1). Kyselylomakkeen saatekirjeen lähetimme päiväkodin johtajalle jaettavaksi yhdessä kyselylomakkeeseen

vievän linkin kanssa. Tulostettaviin saatekirjeisiin lisäsimme QR-koodin, jonka kautta kyselyyn vastaaminen oli myös mahdollista. Saatekirjeessä kerroimme huoltajille tarkemmin itsestämme, opinnäytetyöstämme sekä kyselystä, sen tavoitteesta ja tarkoituksesta. Saatekirjeemme muotoilulla pyrimme poistamaan turhia kyselyyn vastaamisen esteitä kuten ajanpuutetta, kiinnostuksen puutetta tai epäluuloa tietojen käyttämisestä kohtaan. Saatekirjeessä kerromme, ketkä kyselyn tekevät ja mihin kyselyn tietoja käytetään. Lisäksi liitimme saatekirjeeseen kuvat itsestämme. Ajattelimme tämän kaventavan kuilua vastaajien ja meidän välillä.

6.4 Tutkimusaineiston analyysi

Kysely lähetettiin varhaiskasvatusyksikön johtajan toimesta 50 lapsen huoltajille. Kyselyyn saatiin vastauksia yhteensä 11 kappaletta ($n=11$). Vastausprosentti oli (22 %). Vastausprosentti muodostettiin ajatellen, että jokaista lasta kohden annettiin yksi vastaus.

Strukturoitu kysymys ja sekamuotoiset kysymykset

Tutkimuksemme määrällinen aineisto koostuu huoltajille suunnatun kyselylomakkeen (liite 2) strukturoidusta ja sekamuotoisista kysymyksistä. Näitä kysymyksiä on kyselylomakkeessamme yhteensä viisi. Strukturoidun kysymyksen sekä sekamuotoisten kysymysten vastaukset analysoimme hyödyntäen Webropol-ohjelmaa. Webropol-ohjelma tuottaa strukturoiduista kysymyksistä suoraastrun taulukoita tai kuvioita. Kuvista on nähtävissä kysymysten vastausjakaumat. (Heikkilä 2014, 70.) Käytämmekin tutkimustulosten esittämisen ja tulkintatapana strukturoidussa kysymyksessä sekä sekamuotoisissa kysymyksissä suoria jakaumia. Suora jakauma ilmaisee sitä, miten kysymyksen vastaukset ovat jakautuneet eri vaihtoehtojen välille. (Kananen 2010, 104.) Suora jakauma on menetelmä, jota käytetään yhden muuttujan ominaisuuksien esittämiseen ja tiedon tiivistämiseen (Kananen 2011, 74).

Luvussa 7.1 havainnollistamme strukturoidun kysymyksen ja sekamuotoisten kysymysten tulokset hyödyntäen kuvia. Kuvissa esitämme kysymysten tulokset prosenttijakautumina. Prosenttijakauma kertoo sen, kuinka suuren suhteellisen osuuden kukin vaihtoehto on saanut kaikista vastauksista (Kananen

2010, 104). Kanasen (2011) mukaan tulosten esittäminen suhteellisina eli prosentitaulukkoina on ainut oikea tapa. Tätä Kananen perustelee teoksessaan sillä, että kvantitatiivisessa tutkimuksessa pyritään yleistämiseen. Kananen mukaan yleistäminen on mahdollista vain suhteellisen esitystavan avulla. (Kananen 2011, 75.) Kuvien lisäksi selitämme keskeiset numerotiedot sanallisesti numeroita apuna käyttäen.

Avoimet kysymykset

Vaikka opinnäytetyömme toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena, hyödynsimme siinä kuitenkin yksittäistä kvalitatiiviselle tutkimusotteelle tyypillistä aineiston analyysimenetelmää. Avointen kysymysten tekstivastaukset analysoimme nimittäin sisällönanalyysiä käyttäen. Sisällönanalyysi kostuu kolmesta vaiheesta. Kolmivaiheinen prosessi alkaa redusoinnista eli aineiston pelkistämisestä. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 123.) Kopioimme ensin tekemäämme taulukkoon huoltajien avoimiin kysymyksiin kirjoittamat vastaukset. Tämän jälkeen redusoinnin avulla saadaan tiivistettyä varsinaista aineistoa muuttamalla suorat lainaukset tiivistettyyn muotoon eli pelkistetyiksi ilmauksiksi taulukon seuraavaan sarakkeeseen. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 125.)

Taulukko 1. Aineiston pelkistäminen

Alkuperäinen ilmaus/lainaus	Pelkistetty ilmaus
"Saada enemmän tietoa toimintatavoista, jolla päiväkotiarkea pyörii. Mitkä ovat lapsen kannustustavat, entä rauhoittamistavat. Miten kadvatijat puuttuvat ristiriita ja riitatilanteisiin. Ryhmäilmiö kiusaaminen koskee jo myös päiväkoteja, miten niihin puututaan. Onko päiväkodeilla resursseja vastata erityislasten tarpeisiin?"	Enemmän tietoa arjen toimintatavoista. Miten lasta kannustetaan tai rauhoitetaan? Miten ristiriitatilanteisiin puututaan? Miten kiusaamiseen puututaan? Millaiset resurssit ovat vastata erityislasten tarpeisiin?
"Tietoa enemmän päivän sisällöstä (mitä jumppia lauluja jne, lapsi ei osaa vielä kertoa kotona. Haluisin siis tietää jotta voin keskustella lapsen kanssa asioida enemmän)"	Yksilökohtaisempaa kerrontaa päivän sisällöstä. Tiedon avulla huoltaja voi keskustella lapsen kanssa.
"En oikein tiedä miten siihen voisin osallistua?"	Epätietoisuus osallistumisen mahdollisuudesta
"Aamu- tai iltapäivän toimintahetki"	Toimintahetkeen osallistuminen

Toinen vaihe aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä on klusterointi eli ryhmittely (Tuomi & Sarajärvi 2018, 125). Ryhmittelimme pelkistetyt ilmaukset alaluokiksi, yläluokiksi ja pääluokiksi. Ryhmittelimme pelkistetyt ilmaukset yhdistäviä tekijöitä etsien.

Taulukko 2. Aineiston ryhmittely

Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka
Enemmän tietoa arjen toimintatavoista. Miten lasta kannustetaan tai rauhoitetaan? Miten ristiriitatilanteisiin puututaan? Miten kiusaamiseen puututaan? Millaiset resurssit ovat vastata erityislasten tarpeisiin?	Tiedonsaanti kasvattajilta	Vuorovaikutus ja viestintä	Huoltajan osallistuminen päiväkodin arkeen
Yksilökohtaisempaa kerrontaa päivän sisällöstä. Tiedon avulla huoltaja voi keskustella lapsen kanssa.	Tiedonsaanti kasvattajilta.	Vuorovaikutus ja viestintä	
Epätietoisuus osallistumisen mahdollisuuksista	Vuorovaikutus huoltajan ja lapsen välillä.	Epätietoisuus	
Toimintahetkeen osallistuminen	Toiminnallinen osallistuminen	Osallistuminen	

Kolmas ja viimeinen sisällönanalyysin vaihe on abstrahointi eli käsitteellistäminen. Muodostimme teoreettisia käsitteitä ryhmitellessämme pelkistettyjä ilmauksia eri luokiksi. Alaluokkia olivat tiedonsaanti kasvattajilta, vuorovaikutus huoltajan ja lapsen välillä sekä toiminnallinen osallistuminen. Yläluokkia olivat vuorovaikutus ja viestintä, epätietoisuus sekä osallistuminen. Kaikkia käsitteitä yhdistävä pääluokka oli huoltajien osallistuminen päiväkodin arkeen. Tuomen & Sarajärven (2018) mukaan klusteroinnin katsotaan olevan osa abstrahointiprosessia. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 125.)

Taulukosta 3 on nähtävissä kyselymme toisen avoimen kysymyksen sisällönanalyysin vaiheet. Kysymyksen vastausten analysoinnissa noudatimme samoja sisällönanalyysin vaiheita kuin ensimmäisen avoimen kysymyksen analysoinnissa.

Taulukko 3. Millä tavoin toivoisit yhteistyön toteutuvan päiväkodin kanssa?

Alkuperäinen ilmaus/lai- naus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka
"Aloitetaan sillä, että vanhempana olisi kiva tietää edes kasvat- tajien nimet, jotka osallistuvat lapsen hoitoon. Harva kasvat- taja tulee enään esittä- tymään, tämä on tärkein!"	Kasvattajien esittäytymi- nen huolta- jalle on tärkeää	Kasvattaja lähtöinen vuoro- vaikutus	Kohtaaminen	Vuorovaikutus ja huoltajan kohtaaminen
"Avointa keskustelua ja viestintää"	Avointa keskustelua ja viestintää	-	Vuorovaikutus ja viestintä	
"Mielestäni yhteistyö toteutuu hyvin. Vanhempia kuunnellaan ja päiväko- dista annetaan palautetta riittävästi esimerkiksi lapsen perus päivään ja swn hetki- seen kehitykseen liittyen. (Kuinka on edistytty mis- säkin asiassa esim syksystä jne)"	Yhteistyö toteutuu hyvin Huoltajia kuunnellaan Huoltajalle kerrotaan lap- sen päivästä riittävästi	Vastavuoroi- nen vuorovai- kutus	Vuorovaikutus	

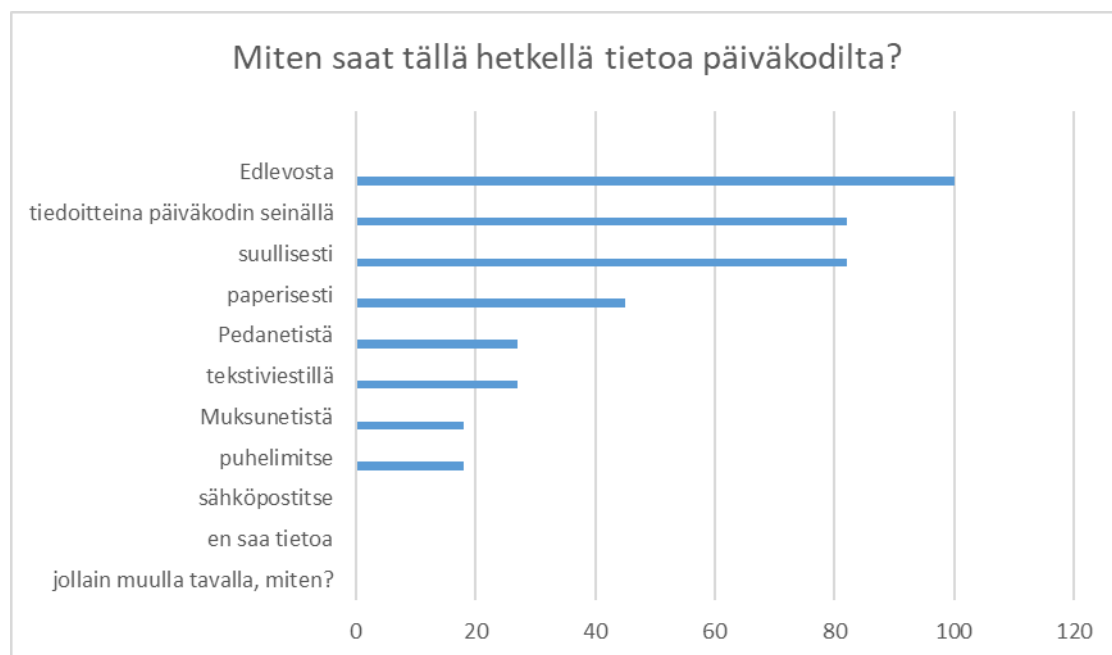
Taulukossa 3 on nähtävissä, että alaluokkia olivat kasvattajalähtöinen vuoro-
vaikutus sekä vastavuoroinen vuorovaikutus. Yläluokkia olivat kohtaaminen,
vuorovaikutus ja viestintä sekä vuorovaikutus. Kaikkia käsitteitä yhdistävä
pääluokka oli vuorovaikutus ja huoltajan kohtaaminen.

7 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli selvittää huoltajien näkemyksiä ja toiveita kasvatusyhteistyöstä. Tutkimuksemme tulokset perustuvat huoltajien antamiin vastauksiin Webropol-kyselyssä. Tässä luvussa avaamme näitä tuloksia. Aloitamme tulosten avaamisen kyselylomakkeen strukturoidusta ja sekamuotoisista kysymyksistä. Tämän jälkeen raportoimme avointen kysymysten tulokset.

7.1 Strukturoidun kysymyksen ja sekamuotoisten kysymysten tulokset

Kyselylomakkeen ensimmäisellä kysymyksellä selvitettiin sitä, miten huoltajat saavat tällä hetkellä tietoa päiväkodilta. Kuvasta 1 on nähtävissä huoltajien vastausten jakautuminen kyseiseen kysymykseen. Huoltajilla oli mahdollisuus valita useampi vaihtoehto annetuista vaihtoehdoista. Valittujen vastausten lukumäärä oli 44.

Kuva 1. Miten kyselyyn vastanneet huoltajat saavat tietoa päiväkodilta tällä hetkellä.

Kuvassa 1 on nähtävissä, että vastanneista kaikki (100 %) saivat tällä hetkellä tietoa päiväkodilta viestintäsovellus Edlevoon kautta. Edlevo-vaihtoehdon oli valinnut jokainen vastaaja. Vastajista 82 % vastasi saavansa tällä hetkellä tietoa päiväkodilta suullisesti sekä päiväkodin seinällä olevien tiedotteiden kautta. Kukaan vastaajista ei valinnut sähköpostia tai ”jollain muulla tavalla,

miten” vaihtoehtoa. Vastanneista kukaan ei valinnut vaihtoehtoa ”en saa tietoa”.

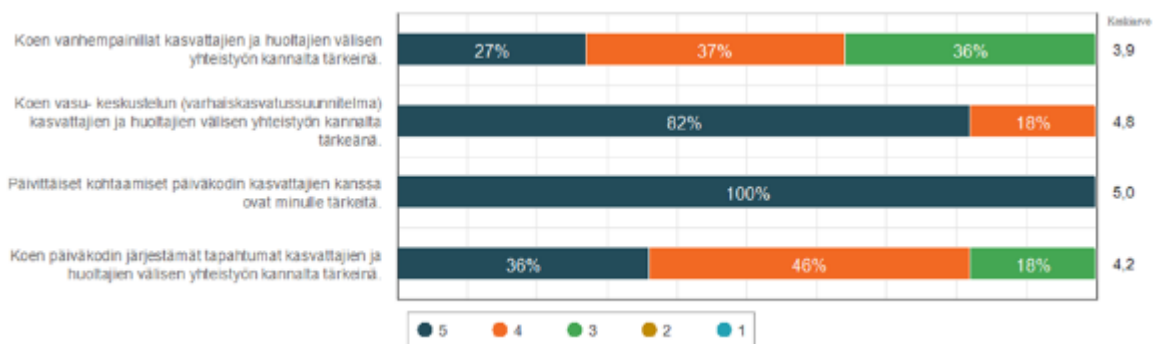
Kuvassa 2 on nähtävissä, miten huoltajat haluaisivat saada tietoa päiväkodilta. Valittujen vastausten lukumäärä: 25. Vastaajilla oli mahdollisuus valita useampi vaihtoehto annetuista vaihtoehdoista.

Kuva 2. Miten kyselyyn vastanneet huoltajat haluaisivat saada tietoa päiväkodilta.

Kuvassa 2 on nähtävissä, että lähes kaikki (91 %) vastaajista haluaisi saada tietoa viestintäsovellukseen esimerkiksi Muksunettiin, Edlevoon tai Pedanettiin. Toiseksi eniten huoltajat haluaisivat saada tietoa suullisesti kerrottaen (55 %). Vastaajista 36 % haluaisi saada tietoa päiväkodilta päiväkodin seinällä olevien tiedotteiden välityksellä sekä paperisina versioina. Kukaan vastaajista ei valinnut vaihtoehtoa ”sähköpostilla” tai ”puhelimitse”. Kukaan vastaajista ei myöskään ehdottanut jotain annetuista vaihtoehdoista poikkeavaa.

Kuvassa 3 on nähtävillä kyselyssä huoltajille esitettyjä väittämiä. Likertin asteikkoa hyödyntäen selvitimme huoltajien mielipiteitä. Huoltajien vastauksista on nähtävillä, mitkä asiat huoltajat kokivat tärkeänä kasvattajien ja huoltajien välisen yhteistyön kannalta.

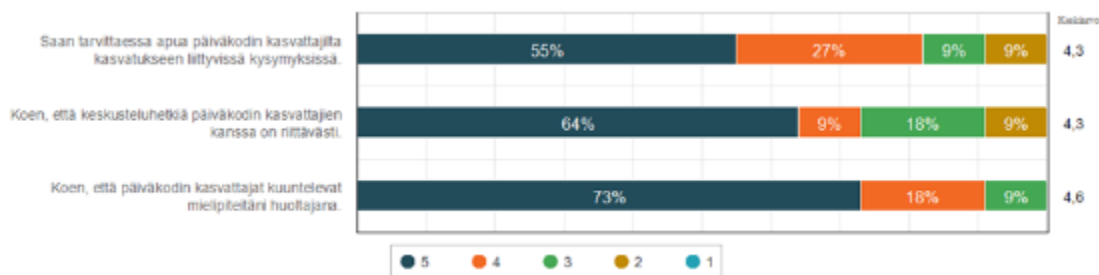

Kuva 3. Huoltajille esitettyjä väittämiä.

Täysin samaa mieltä=5, osittain samaa mieltä =4, en eri enkä samaa mieltä=3, osittain eri mieltä= 2, täysin eri mieltä=1

Kuvassa 3 on nähtävissä, että kaikki vastanneet kokevat päivittäiset kohtaamiset päiväkodin kasvattajien kanssa olevan heille tärkeitä. Vastaajista 100 % on täysin samaa mieltä kyseisestä väittämästä. Väittämä vanhempainiltojen merkityksestä huoltajien ja kasvattajien välisessä yhteistyössä jakoi vastanneiden mielipiteitä. Vastaajista 27 % oli täysin samaa mieltä siitä, että vanhempainillat ovat tärkeitä kasvattajien ja huoltajien välisen yhteistyön kannalta. 37 % vastaajista puolestaan vastasi olevansa osittain samaa mieltä tämän väittämän kanssa. 36 % vastaajista valitsi vaihtoehdon: ”en eri enkä samaa mieltä”. Kokemukset päiväkodin järjestämistä tapahtumista yhteistyön kannalta merkittävänä tekijänä jakoi myös huoltajien mielipiteitä. 36 % vastanneista oli väittämästä täysin samaa mieltä. Puolestaan 46 % vastaajista oli väittämän kanssa osittain samaa mieltä. Huoltajista 18 % valitsi vastaukseksi ”en eri enkä samaa mieltä”. Suurin osa (82 %) vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu on heidän mielestään kasvattajien ja huoltajien välisen yhteistyön kannalta tärkeää. Osittain samaa mieltä tämän väittämän kanssa oli 18 % huoltajista.

Kuvassa 4 on esitetty vastaajien prosenttiosuudet esittämiimme kolmeen väittämään liittyen tämän hetken kasvatusyhteistyöhön.

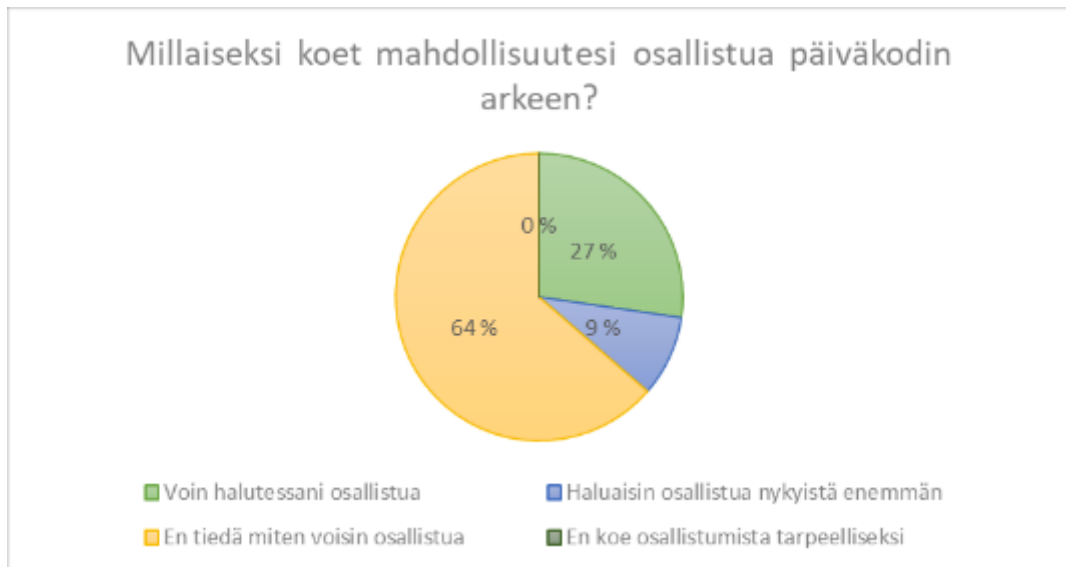
Kuva 4. Huoltajille esitettyjä väittämiä.

Täysin samaa mieltä=5, osittain samaa mieltä =4, en eri enkä samaa mieltä=3, osittain eri mieltä= 2, täysin eri mieltä=1

Kuvasta 4 on nähtävissä, että kyselyyn vastanneista huoltajista 55 % oli täysin samaa mieltä ensimmäisestä väittämästä. Väittämän mukaan huoltaja saa tarvittaessa apua kasvattajilta lapsen kasvatukseen liittyvissä kysymyksissä.

Vastaajista 27 % oli puolestaan osittain samaa mieltä tästä väittämästä. Vastaajista 9 % ei ollut eri eikä samaa mieltä väittämästä. Osittain eri mieltä väittämästä oli 9 % vastaajista. Toisen väittämän mukaan keskusteluhetkiä on riittävästi päiväkodin kasvattajien kanssa. Vastaajista 64 % koki olevansa täysin samaa mieltä tästä väittämästä. Osittain samaa mieltä väittämän kanssa oli 9 % vastanneista. Vastaajista 18 % ei puolestaan ollut väittämän kanssa eri eikä samaa mieltä. Osittain eri mieltä väittämästä oli 9 % vastaajista. Viimeinen väittämä liittyi huoltajien kuunteluun. Huoltajista 73 % oli täysin samaa mieltä tästä väittämästä, että päiväkodin kasvattajat kuuntelevat heidän mielipiteitään huoltajina. Vastaajista 18 % oli osittain samaa mieltä väittämästä. Puolestaan 9 % vastanneista ei ollut kyseisen väittämän kanssa eri eikä samaa mieltä.

Kuvassa 5 on kuvattu sitä, miten huoltajat kokivat tällä hetkellä mahdollisuutensa osallistua päiväkodin arkeen. Piirakkakaaviolla kuvataan sitä, miten vastaukset jakautuivat vastausvaihtoehtojen kesken. Kyseiseen kysymykseen vastaaja pystyi valitsemaan ainoastaan yhden vastausvaihtoehdon.

Kuva 5. Millaisena huoltajat kokevat mahdollisuutensa osallistua päiväkodin arkeen.

Kuvassa 5 on nähtävissä, että vastaajista 64 % ei tiennyt, miten voisivat osallistua päiväkodin arkeen. Vastaajista 27 % koki, että voivat halutessaan osallistua. Kukaan vastaajista (0 %) ei valinnut vaihtoehtoa ”en koe osallistumista tarpeelliseksi”, kun taas 9 % vastaajista haluaisi osallistua nykyistä enemmän.

7.2 Avointen kysymysten tulokset

Avoimia kysymyksiä oli sähköisessä kyselyssämme kaksi. Ensimmäinen kysymys huoltajille oli ”Millä tavoin haluaisit osallistua päiväkodin arkeen?” Tähän kysymykseen vastasi yhteensä neljä vastaajaa. Suoraan osallistumiseen liittyviä vastauksia oli yksi. Vastauksessa ehdotettiin aamu- tai iltapäivän toimintahetkeä. Yksi vastaajista nosti esille sen, ettei tiennyt miten osallistuisi päiväkodin arkeen. Muista vastauksista nousi esille huoltajien toive saada enemmän tietoa arjen toimintatavoista. Myös toive kuulla yksilökohtaisempaa kerrontaa lapsen päivän sisällöstä nousi vastauksissa esille. Seuraavassa suora lainaus yhden huoltajan vastauksesta:

”Tietoa enemmän päivän sisällöstä (mitä jumppia lauluja jne, lapsi ei osaa vielä kertoa kotona. Haluisin siis tietää jotta voin keskustella lapsen kanssa asioida enemmän)”

Toinen avoin kysymys oli millä tavoin toivoisit yhteistyön toteutuvan päiväkodin kanssa? Tähän kysymykseen vastasi yhteensä kolme vastaajaa.

Vastaajista yksi vastasi, että kasvattajien esittäytyminen huoltajalle on tärkeää. Toinen vastaajista nosti vastauksessaan esille avoimen keskustelun ja viestinnän. Kolmas vastaaja totesi, että yhteistyö toteutuu hyvin. Vastaaja koki, että sai riittävästi palautetta päiväkodilta, ja koki että vanhempia kuunnellaan.

Kyselyssämme viimeisessä kohdassa huoltajilla oli mahdollisuus kertoa itse omia ajatuksiaan kasvatusyhteistyöstä vapaasti. Seuraavissa lainauksissa on nostettu esille huoltajien suorat vastaukset kohtaan: Voit vapaasti kertoa ajatuksiasi ja toiveitasi kasvattajien ja huoltajien välisen kasvatusyhteistyön kehittämiseksi.

”Hakutilanteissa, kasvattajalla olisi aikaa ja mahdollisuus kuunnella ja kysyä huoltajalta asioita. Normaalisti vastaus on ”perus päivä, ei ihmeellistä” ei kerro huoltajalle mitään lapsen taito/tietotasosta jota olisi hyvä harjoitella. Tai lapsen mieltymyksistä päiväkodissa vs kotona.”

”Yhteistyö pelaa minun mielestäni hyvin.”

*”Toivoisimme, että joulu- ja kevättapahtumat olisi perinteisiä ”juhlia”. Sisäta-
pahtumassa myös eri tavalla tulisi keskusteltua kasvattajien ja muiden van-
hempien kanssa. Pihalla kaikki on omien perheiden kesken ja porukka hajaan-
tuu pitkin pihaa. Eikä esiintymisharjoittelusta olisi varmasti lapsillekaan haittaa
tulevaisuutta ajatellen.”*

Vastauksista nousi esille huoltajan toive siitä, että kasvattajilla olisi aikaa hakutilanteissa kohdata huoltaja. Hakutilanteessa kasvattajilta toivottiin myös yksilöllistä kerrontaa lapsesta ja hänen päivästään. Vastauksista nousi myös esille yhden vastaajan tyytyväisyys siihen, miten yhteistyö päiväkodin kanssa toteutuu tällä hetkellä. Yhden vastaajan toive koski päiväkodin järjestämiä yhteisiä juhlia ja tapahtumia. Näitä toivottiin järjestettävän sisätiloissa ulkotilojen sijaan.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä luvussa esittelemme tutkimuksemme johtopäätökset. Johtopäätöksiin olemme nostaneet tutkimuskysymystemme kannalta merkittävimmät tutkimustulokset. Nämä tulokset ja niistä tehdyt johtopäätökset ovat teemoitettu aihepiireittäin.

Vaikka voimme todeta vastausprosentin jääneen melko alhaiseksi koemme, että avointen kysymysten vastaukset tukivat määrällistä tutkimusta. Saimme avointen kysymysten vastaukseksi monen sanan virkeitä. Tästä päättelimme, että vastaajat olivat paneutuneet kyselyymme ja vastanneet siihen ajatuksella. Vaikka vastaajia ei määrällisesti ollut montaa, saimme laadukkaita vastuksia. Ensimmäinen tutkimuskysymyksemme oli: ”Millä tavalla huoltajat toivovat kasvatusyhteistyön kasvattajien kanssa tapahtuvan?” Toinen tutkimuskysymyksemme oli: ”Miten huoltajat kokevat voivansa osallistua kasvatusyhteistyöhön?”

Vuorovaikutus

Huomasimme kysymysten vastauksissa yhtäläisyyksiä teoreettisessa viitekehyksessä käyttämiimme lähteisiin. Avointen kysymysten tuloksista nousi esille se, että huoltajilla oli enemmän toiveita ja odotuksia kasvattajien toimintaa kohtaan kuin miten huoltajat toivoisivat itse pystyvänsä osallistumaan päiväkodin arkeen. Huoltajat toivoivat saavansa enemmän tietoa kasvattajilta lapsen päivän sisällöstä sekä päiväkodin toimintatavoista. Laaksosen (2022) mukaan toiveet ja odotukset ovat osa jokaista vuorovaikutussuhdetta. Hänen mukaansa huoltajien toiveet ja odotukset kasvattajia kohtaan liittyvät juuri ammatitaitoon, kommunikaatioon ja yksilölliseen kohtaamiseen. (Laaksonen 2022, 14.) Huoltajat toivoivat kasvatusyhteistyön tapahtuvan kasvattajien ja huoltajien yhteisen vuorovaikutuksen kautta. Tätä tutkimustulosta tukee myös Kekkonen (2012b) väitöskirjassaan esiin nostama pohdinta siitä, että kasvatusyhteistyössä keskeisessä roolissa on juuri työntekijän vuorovaikutustaidot ja koko kasvatusyhteistyö rakentuu vuorovaikutukselle (Kekkonen 2012b, 43).

Yksilökohtaista kerrontaa lapsen päivästä

Tuloksista nousi esille huoltajien toive saada kuulla yksilökohtaisempaa kerontaa lapsen päivän sisällöstä ja päiväkodin arjen toimintatavoista. Samaan tulokseen ovat päätyneet Ahonen ja Roos (2021) kirjassaan. Ahosen ja Roosin (2021) mukaan huoltajat toivovat kasvatusyhteistyöltä eniten juuri yksilöllistä kohtaamista. (Ahonen & Roos 2021, 238.) Myös varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) nostetaan esille, miten tärkeää on, että huoltajille kerrotaan lapsen päivästä yksilöllisesti (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 38).

Viestintä ja tiedottaminen

Selvitimme kyselylomakkeen (liite 2) toisella kysymyksellä sitä, toteutetaanko päiväkodissa kasvatusyhteistyötä viestinnän ja tiedottamisen osalta huoltajien toivomalla tavalla tällä hetkellä. Viestintä ja tiedottaminen on osa kasvatusyhteistyötä. Näiden kysymysten vastauksilla saimme myös tietoa ensimmäiseen tutkimuskysymykseemme. Huoltajien vastaukset kohtasivatkin siinä, miten huoltajat saavat tietoa päiväkodilta tällä hetkellä (kuva 1) ja miten he haluaisivat saada tietoa päiväkodilta (kuva 2). Kysymyksissä eniten vastatuiksi viestintämuodoiksi nousivat tiedon saanti viestintäsovellukseen, tiedon saanti suullisesti sekä tiedotteet päiväkodin seinällä ja paperisina. Vastaajista 100 % vastasi saavansa tällä hetkellä tietoa päiväkodilta Edlevon kautta. Vastanneista huoltajista 91 % haluaisi jatkossakin saada tietoa päiväkodilta viestintäsovellukseen, johon myös Edlevo lukeutuu. Vastaajista 82 % kertoi saavansa tietoa päiväkodilta suullisesti sekä päiväkodin seinällä olevien tiedotteiden kautta. Vastanneista 45 % kertoi saavansa tietoa päiväkodilta tällä hetkellä papereiden välityksellä. Tiedon saaminen suullisesti ja tiedotteet päiväkodin seinällä olivat toiseksi ja kolmanneksi eniten vastattuja vaihtoehtoja myös siinä, miten huoltajat haluaisivat saada tietoa päiväkodilta. Vastaajista nimittäin 55 % haluaisi saada tietoa suullisesti päiväkodilta ja 36 % vastaajista haluaisi saada tietoa päiväkodilta tiedotteiden muodossa päiväkodin seinällä. Vastaajista myös 36 % haluaisi saada tiedotteet paperisina.

Vastausten kohtaaminen voi mahdollisesti kertoa siitä, että päiväkodissa toteutetaan jo nyt kasvatusyhteistyötä viestinnän ja tiedottamisen osalta huoltajien toivomalla tavalla. Olivathan eniten vastatuimmat vaihtoehdot samat siinä, miten huoltajat saavat tietoa nyt, kuin siinä, miten huoltajat myös haluaisivat

saada tietoa päiväkodilta. Kotkan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti Kotkan varhaiskasvatuksessa tiedon välittäminen tapahtuu kohtaamisten lisäksi tiedottein, viestein ja kirjausten avulla. (Kotkan kaupunki 2022, 42.) Kyselyn vastausten analysoinnin perusteella voimme todeta, että päiväkodin käyttämä viestintäkanava Edlevo on sama kuin huoltajien toivoma sähköinen viestintämuoto.

Huoltajien epätietoisuus

Tutkimustuloksista nousi esille, ettei suurin osa huoltajista tiennyt miten voisi osallistua päiväkodin arkeen. Tästä tutkimustuloksesta on löydettävissä yhtäläisyyksiä aiemmin tehtyyn väitöstutkimukseen. Kekkonen (2012) toi esille väitöskirjassaan huoltajien tietämättömyyden siitä, miten he voivat osallistua päiväkodin arkeen. Kekkonen nosti esille etenkin päiväkodissa uutena aloittaneiden lasten huoltajien tietämättömyyden osallistumisen mahdollisuuksista. (Kekkonen 2012a, 189–190.) Meidän opinnäytetyömme kyselytutkimus toteutettiin varhaiskasvatusyksikön jokaisen lapsiryhmän huoltajille. Tutkimuksemme ei selviä, milloin huoltajien lapset olivat päiväkodissa aloittaneet, ja olisi aloituksen aika vaikuttanut vastauksiin.

Mitä huoltajat kokevat tärkeänä kasvatusyhteistyössä

Huoltajat kokivat, että päiväkodin kasvattajat kuuntelevat heidän mielipiteitään huoltajina. Suurin osa vastaajista koki, että keskusteluhetkiä kasvattajien kanssa on riittävästi. Myös suurin osa (82 %) vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että varhaiskasvatussuunnitelmakeskus on heidän mielestään kasvattajien ja huoltajien välisen yhteistyön kannalta tärkeää. Vastaajista 18 % oli kuitenkin tästä osittain samaa mieltä. Kaikkein yhteneväisin linja huoltajilla oli kuitenkin siitä, että päivittäiset kohtaamiset kasvattajien kanssa koettiin tärkeinä. Vastaajista nimittäin kaikki olivat täysin samaa mieltä väittämästä. Huomiotamme päivittäisten kohtaamisten tärkeydestä huoltajille tukee Ahosen ja Roosin (2021) kirjassaan esiin nostama ajatus siitä, miten monien huoltajien mielestä huoltajien ja kasvattajien väliset päivittäiset keskustelut ovat huoltajille tärkein kasvatusyhteistyön muoto (Ahonen & Roos 2021, 238). Kaskela ja Kekkonen (2006) perustelevat oppaassaan sitä, miksi päivittäiset kohtaamiset

ovat tärkeitä huoltajille. Syyksi tälle he esittelevät sen, että päivittäisistä kohtaamisista saatu tieto auttaa huoltajaa lapsen ymmärtämisessä ja arvokkaiden lapsuusmuistojen saamisessa. (Kaskela & Kekkonen 2006, 45.)

Voimme todeta, että huoltajat kokevat päivittäiset kohtaamiset kasvattajien kanssa mahdollisesti tärkeämmiksi kuin varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelut. Saman ajatuksen jakaa kanssamme Laaksonen (2022). Laaksonen mukaan päivittäisten kohtaamisten merkitys huoltajille ei sulje kuitenkaan pois varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelun tärkeyttä. Hänen mukaansa arjen vuorovaikutuksen merkitys vain korostuu varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelun rinnalla. (Laaksonen 2022, 14.) Päivittäisten kohtaamisten tärkeys huoltajille korostui useammassa kohtaa kyselyn tuloksia tarkasteltaessa. Tämän takia ajattelimme, että päivittäisiin kohtaamisiin panostaminen huoltajien ja kasvattajien välillä voisi tukea kasvatusyhteistyön toteutumista entisestään. Käytännössä tämä panostaminen päivittäisiin kohtaamisiin voisi tarkoittaa lapsen päivästä kertomista huoltajalle vielä yksityiskohtaisemmin.

9 LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS

Opinnäytetyötä tehtäessä on tärkeä noudattaa hyvää tieteellistä käytäntöä. Tutkimustyössä, tulosten tallentamisessa ja arvioimisessa sekä esittämisessä tulee olla rehellinen ja noudattaa yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 150.) Luotettavuutta tulee pohtia jo opinnäytetyötä suunniteltaessa. Dokumentointi on tärkeä asia työn luotettavuuden kannalta. Kaikki valinnat ja ratkaisut tutkimuksen erivaiheissa tulee perustella hyvin. (Kananen 2010, 69.)

Luotettavuus

Kun arvioidaan määrällisen tutkimuksen luotettavuutta, on tärkeää ottaa huomioon sen reliabiliteetti ja validiteetti. Tutkimuksen luotettavuudella eli reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimustulosten pysyvyyttä ja tarkkuutta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että toistamalla tutkimus saataisiin myös samat tulokset kuin aiemmalla kerralla tutkijasta riippumatta. Validiteetti eli pätevyys tarkoittaa puolestaan valitun tutkimusmenetelmän pätevyyttä mitata sitä, mitä on tarkoituskin mitata. (Vilkkä 2021b, 153.)

Käytimme opinnäytetyön aineistonkeruumenetelmänä kyselyä. Kyselytutkimuksen etuna on mahdollisuus kerätä laaja aineisto. Kyselytutkimuksen heikkous voi olla pinnalliseksi jäänyt tutkimus. Kyselyn luotettavuuteen vaikuttaa vastaajien vähyys. (Hirsjärvi ym. 2010, 195.) Vastausprosentti (22 %) jäi melko alhaiseksi. Tämän osalta voidaankin pohtia tulosten luotettavuutta. Tuloksille luotettavuutta antaa kuitenkin vastaajat, jotka edustavat hyvin perusjoukkoa. Tätä ajatusta tukee Kanasen (2011) ajatus siitä, että edustavalla otoksella saavutetaan riittävän tarkkoja tuloksia tutkittavasta ilmiöstä (Kananen 2011, 22). Vastausprosentin alhaisuuteen vaikuttavaa tekijää on vaikea nimetä, mutta yksi mahdollinen syy voi olla huoltajille samanaikaisesti suunnattujen kyselyiden runsas määrä.

Hyvin suunniteltu ja tehty kysely on ajallisesti nopea analysoida tietokoneen avulla. Kuitenkaan kyselyä tehdessämme emme voineet olla siitä varmoja, ovatko kysymysten asettelu ja annetut vastausvaihtoehdot selkeitä vastaajien mielestä. (Hirsjärvi ym. 2010, 195.) Väärin ymmärtämistä kyselylomakkeessa voi tapahtua molempiin suuntiin. On nimittäin mahdollista, ettei kyselyn vastaaja ymmärrä kysymystä sillä tavalla kuin tutkija on sen tarkoittanut. On myös mahdollista, ettei kyselyn vastaaja vastaa sillä tavalla kuin tutkija on olettanut. Tässä tilanteessa tutkijalla saattaa olla haasteita ymmärtää, mitä vastaaja vastauksellaan tarkoittaa. (Valli 2018, 226.) Tämä lisää väärinymmärrysten riskiä, joka heikentää tutkimuksen luotettavuutta (Hirsjärvi ym. 2010, 195).

Eettisyys

Tutkimusetiikka eli hyvä tieteellinen käytäntö on merkittävässä osassa tutkimusta tehdessä. Noudattaakseen hyviä tieteellisiä käytäntöjä tulee tutkijan tutkimuksessaan hyödyntää eettisesti kestäviä tiedonhankintamenetelmiä ja tutkimusmenetelmiä. Tiedonhankintamenetelmät ovat tutkimuseettisiä silloin, jos tutkija on rakentanut tutkimuksensa oman alan tieteellisen kirjallisuuden, ammattikirjallisuuden ja oman tutkimuksensa analysoinnin pohjalta. Eettisesti kestävä tiedonhankintamenetelmä voidaan puolestaan Vilkan (2021) mukaan pitää tiedeyhteisön hyväksymää menetelmää. Toimiakseen hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti tutkijan on näytettävä tutkimuksensa avulla

hallitsevansa tiedonhankinta, tutkimusmenetelmät ja tutkimustulokset. (Vilkkä 2021b, 37.)

Yhteistyösopimus solmittiin opinnäytetyöprosessin alussa työelämäyhteistyökumppanin kanssa. Lisäksi tutkimusta varten haettiin tutkimuslupa Kotkan kaupungilta. Kotkan kaupungilla on valmis tutkimuslupahakemus-lomake. Täytimme tämän lomakkeen ohjeiden mukaisesti. Liitimme osaksi tutkimuslupahakemusta valmiin opinnäytetyösuunnitelmamme.

Lähdeviitteet merkitsimme opinnäytetyöhömmme korkeakoulumme raportointiohjeiden mukaisesti. Lähdeviitteiden merkitsemisessä huomioimme myös hyvän tieteellisen käytännön. Lähdeviitteillä erotimme toisten tutkijoiden tekstit meidän omistamme. Käytimme lähdeaineistona pääasiassa ajantasaista tutkimustietoa sekä alan kirjallisuutta. Ajantasaisia ja tuoreita lähteitä olisi hyvä käyttää siitä syystä, että vanhempi ja aiempi tieto saattaa muuttua tai kumoutua uuden myötä. Etenkin joillakin aloilla tutkimustieto muuttuu nopeasti. (Hirsjärvi ym. 2010, 113.) Osa käyttämistämme lähteistä oli vanhempaa. Kyseisisä lähdemateriaaleja käytimme vain soveltuvien osien opinnäytetyössämme. Kaikki käyttämämme lähteet olivat kuitenkin luotettaviin lähteisiin perustuvaa tutkimustietoa sekä alan kirjallisuutta. Hyödynsimme lähdeaineistossa myös kansainvälistä tutkimustietoa.

Huoltajille kerrottiin saatekirjeessä, että kyselyn avulla kerättyjä tietoja käytetään opinnäytetyöhön. Saatekirjeessä kerroimme myös, että kyselyyn vastataan anonymisti. Emme siis kysyneet vastaajien henkilö- tai taustatietoja kyselylomakkeessa. Kyselyyn vastaaminen oli huoltajille vapaaehtoista. Opinnäytetyöprosessin aikana käsittelemme ja säilytämme aineistoa luottamuksellisesti ja asianmukaisesti. Opinnäytetyön valmistumisen jälkeen huolehdimme aineiston asianmukaisesta hävittämisestä.

10 POHDINTA

Opinnäytetyöprosessi eteni sujuvasti ja aikataulussa. Yhteistyömme sujui saumattomasti. Opintojen aikana olimme tehneet useamman tehtävän yhdessä. Tämän pohjalta tiesimmekin jo, että yhteistyömme on toimivaa. Molemmat jakoivat rohkeasti ajatuksiaan. Tämän lisäksi molemmat kunnioittivat ratkaisuja,

joita toinen oli tehnyt.

Lähdemateriaalia löysimme kattavasti, mutta ajankohtaista väitöstason tutkimustietoa ei ole tällä hetkellä saatavilla suomeksi. Huomasimme, että muissakin opinnäytetöissä toistuivat samat lähdemateriaalit. Vuosina 2010–2015 vanhempien ja yhteistyön aihealue oli vähiten tutkittu aihealue muihin tutkimusaiheisiin verrattuna. (Alasuutari & Raittila 2017, 52–55.)

Koemme onnistuneemme kyselylomakkeen kysymysten muotoilussa (liite 2). Niiden avulla saimme vastaukset tutkimuskysymyksiimme. Heikkilän (2014) mukaan onnistuneen tutkimuksen tunnuspiirre on se, että tutkimuskysymyksiin saadaan luotettavia vastauksia (Heikkilä 2014, 27). Lisäksi kyselylomakkeen kysymysten onnistuneesta muotoilusta kertoo se, että huoltajat ovat vastauksensa perusteella ymmärtäneet kysymykset niin kuin ne oli tarkoitettukin ymmärrettäviksi. Vaikka vastausprosentti jäikin melko alhaiseksi, koemme, että saamamme vastaukset olivat tutkimuksen kannalta hyödyllisiä. Saamiemme vastausten perusteella voimme päätellä, että vastaajat olivat harkinneet vastauksiaan huolellisesti.

Tutkimuksen tavoitteet saavutettiin, sillä tutkimuksen avulla saatiin tietoa siitä, millä tavoin huoltajat toivovat yhteistyötä toteutettavan sekä mitä asioita huoltajat pitävät yhteistyössä tärkeinä. Pohdimme, että opinnäytetyötutkimuksettamme voi olla hyötyä varhaiskasvatustyksikölle. Tutkimuksemme tuloksia ja johtopäätöksiä voi mahdollisesti hyödyntää yksikössä.

10.1 Ammatillinen kehittyminen

Sosiaalialalla tarvittavaa osaamista ovat sosiaalialan eettinen osaaminen, asiakastyön osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen, kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatio-osaaminen sekä työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen (Arene 2017, 10). Edellä mainitut kompetenssit muodostavat perustan ammatilliselle kehitymiselle sosiaalialalla. Tämän takia olemmekin pohtineet ammatillista kehittymistä näihin kompetensseihin peilaten opinnäytetyöprosessin aikana. Lainsäädäntöön perehtyminen on esimerkiksi kehittänyt meidän sosiaalialan palvelujärjestelmäosaamista. Olemme myös toimineet opinnäytetyöprosessin

aikana tutkimus- ja kehittämistyön eettisten periaatteiden sekä ohjeiden mukaan, joka on osa tutkimuksellista kehittämis- ja innovaatio-osaamista.

Opinnäytetyömme korostaa kasvatusyhteistyön tärkeää merkitystä varhaiskasvatuksen arjessa. Karila (2016) nostaa pohdinnassaan esille kasvattajien ammatillisen osaamisen tärkeän merkityksen. Karila esittää vuonna 2016 julkaistussa tutkimuksessa, että korkeasti koulutettujen kasvattajien lisääminen varhaiskasvatukseen vaikuttaisi varhaiskasvatuksen laatuun positiivisesti. (Karila 2016, 43.) Tulevina varhaiskasvatuksen sosionomeina voimme hyödyntää opinnäytetyömme tutkimusta toteuttaessamme perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä.

10.2 Kestävä kehitys

Opinnäytetyötä suunniteltaessa ja toteutettaessa on tärkeää huomioida kestävä kehityksen näkökulma. Onkin olennaista pohtia sitä, miten opinnäytetyö edistää kestävä kehitystä ja sen päämääriä. Tässä opinnäytetyössä kestävä kehitys tarkoittaa terveyden ja hyvinvoinnin turvaamista. Rannan (2021) mukaan varhaiskasvatuksessa kasvatusyhteistyön tavoitteena on edistää lapsen hyvinvointia. Lisäksi Ranta mainitsee kasvatusyhteistyön tavoitteiksi lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämisen sekä tukemisen. (Ranta 2021, 41.)

Sosiaalinen kestävyys kuuluu neljä eri ulottuvuutta. Näitä ulottuvuuksia ovat sosiaalinen, ekologinen, taloudellinen ja kulttuurinen kestävyys (Kestävä kehityksen keskeiset käsitteet s.a.). Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaan varhaiskasvatuksen kaikessa toiminnassa otetaan huomioon kestävä kehityksen neljä eri ulottuvuutta (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 35). Tässä opinnäytetyössä lähestymme kestävä kehitystä kuitenkin sen sosiaalisen ulottuvuuden kautta.

Sosiaalisesti kestävä kehityksen tavoitteena on eriarvoisuuden vähentäminen terveydessä, hyvinvoinnissa ja osallisuudessa (THL 2023). Särkelän (2011) mukaan osallisuus ja yhteisöllisyys muodostavat keskeisen perustan sosiaalisesti kestävä kehityksen käsitteissä. Sosiaalisesti kestävä kehityk-

sen uhkatekijöinä nähdään se, jos ihmiset eivät koe olevansa osallisia ja kuuluvansa johonkin yhteisöön. (Särkelä 2011, 155.) Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaan lasten ja huoltajien osallisuutta edistää se, että heillä on mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022, 34, 38).

10.3 Tutkimuksen merkitys työelämäkumppanille ja jatkotutkimusideat

Tällä opinnäytetyöllä tuotettiin tietoa työelämäkumppanille päiväkodin ja huoltajien välisen kasvatusyhteistyön kehittämisen tueksi. Opinnäytetyö toteutettiin huoltajien näkökulmasta. Näin saatiin huoltajien ääni kuuluviin kasvatusyhteistyöhön. Opinnäytetyön tulosten avulla varhaiskasvatyksikössä voitaisiin mahdollisesti lähteä kehittämään toimintaa kohti huoltajille sopivampaa kasvatusyhteistyötä.

Kuvasta 5 on nähtävissä, että 64 % kyselyyn vastanneista huoltajista ei tiennyt, miten voisivat osallistua päiväkodin arkeen. Ajattelempa, että tässä olisi jatkotutkimukselle aihetta. Jatkotutkimuksella voisi lähteä selvittämään sitä, miten päiväkodin olisi mahdollista lisätä huoltajille tietoa osallistumisen mahdollisuuksista. Tätä tutkimusaiheen lisätutkimusta tukee myös Alasuutarin ja Raittilan (2017) julkaisema katsaus. Alasuutari ja Raittila julkaisivat vuonna 2017 katsauksen, jossa he käsittelivät varhaiskasvatuksesta julkaistuja tutkimuksia. Aineistoa he etsivät vuosien 1995–2015-vuosien ajalta. Alasuutarin ja Raittilan tutkimuksesta nousi esille kolme eniten nousussa olevaa tutkimusten aihetta. Nämä tutkimuksen aiheet olivat pedagogiikka, lapset ja lapsiryhmät sekä lasten kehitykseen ja oppimiseen liittyvät tutkimukset. Vuosina 2010–2015 vanhempien ja yhteistyön aihealue oli kaikkein vähiten tutkittu aihealue. (Alasuutari & Raittila 2017, 52–55.)

LÄHTEET

Ahonen, L. 2023. Tiimin voima varhaiskasvatuksessa. Jyväskylä: PS-kustannus.

Ahonen, L. & Roos, P. 2021. Untuvikot: Alle 3-vuotiaiden pedagogiikka. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.226928?sid=3734115353> [viitattu 9.2.2024].

Alasuutari, M. & Raittila, R. 2017. Varhaiskasvatustutkimuksen kaksivuosi-kymmentä: tieteenalat, kysymyksenasettelut ja metodit. *Kasvatus & Aika* 3, 51–59. Verkkolehti. Saatavissa: <https://journal.fi/kasvatusjaaika/article/view/68723/30162> [viitattu 20.1.2024].

Anttila, S. 2018. Kulkua kohti yhteisöllisyyttä. Vanhempien osallisuuden toteutuminen pirkanmaalaisessa päiväkodissa. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Pro gradu -tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-201902181254> [viitattu 9.2.2024].

Arene. 2017. Sosionomi tuottaa hyvinvointia läpi elämänkaaren. Ammattikorkeakoulutus sosiaalialan muutoksen edistäjänä. Arene ry:n työryhmän selvitys sosiaalialan tilanteesta ja kehityksestä 2017. PDF-dokumentti. Helsinki: Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto. Saatavissa: <https://arene.fi/julkaisut/raportit/sosionomiselvitys/> [viitattu 2.3.2024].

Eerola-Pennanen, P., Vuorisalo, M. & Raittila, R. 2022. Johdatus varhaiskasvatukseen. Teoksessa Koivula, M., Siippainen A. & Eerola-Pennanen P. (toim.) Valloittava varhaiskasvatus. 3. korjattu ja laajennettu painos. Tampere: Vastapaino, 11–22. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.228778?sid=3770194709> [viitattu 22.1.2024].

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.223632?sid=3944227961> [viitattu 13.2.2024].

Heinonen, H., Iivonen, E., Korhonen, M., Lahtinen, N., Muuronen, K., Semi, R. & Siimes, U. 2016. Lasten oikeudet ja aikuisten vastuut varhaiskasvatuksessa. Jyväskylä: PS-kustannus.

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. & Sinivuori, E. 2010. Tutki ja kirjoita. 15.–16.painos. Helsinki: Tammi.

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. & Sinivuori, E. 2009. Tutki ja kirjoita. 15.painos. Helsinki: Tammi.

Järvinen, M., Laine, A. & Hellman-Suominen, K. 2009. Varhaiskasvatusta ammattitaidolla. Helsinki: Kirjapaja.

Kananen, J. 2010. Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja.

Kananen, J. 2011. Kvantti. Kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2019. Opinnäytetyön ja pro gradun pikaopas. Avain opinnäytetyön ja pro gradun kirjoittamiseen. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.225239?sid=3991795949> [viitattu 16.2.2024].

Karila, K. 2016. Vaikuttava varhaiskasvatus. Tilannekatsaus toukokuu 2016. Raportit ja selvitykset 2016:6. Opetushallitus. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/vaikuttava_varhaiskasvatus.pdf [viitattu 30.12.2023].

Karikoski, H. & Tiilikka, A. 2020. Eheä kasvunpolku – Haaste yhteistyölle. Teoksessa E. Hujala & L. Turja (toim.) Varhaiskasvatuksen käsikirja. 5. uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus, 80–97. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.226544?sid=3535701626> [viitattu 17.12.2023].

Kaskela, M. & Kekkonen, M. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta. Opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Helsinki: Stakes.

Kekkonen, M. 2012a. Kasvatuskumppanuus puheena. Varhaiskasvattajat, vanhemmat ja lapset päivähoiton diskursiivisilla näyttämöillä. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden yksikkö. Väitöskirja. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Kekkonen, M. 2012b. Kasvatuskumppanuus puheena. Varhaiskasvattajat, vanhemmat ja lapset päivähoiton diskursiivisilla näyttämöillä. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201205085123> [viitattu 25.10.2023].

Kestävän kehityksen keskeiset käsitteet. s.a. Opetushallitus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/kestavan-kehityksen-keskeiset-kasitteet> [viitattu 28.2.2024].

Kotkan kaupunki. s.a. Edlevo. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.kotka.fi/kasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus/asiointi/edlevo/> [viitattu 6.3.2024].

Kotkan kaupunki. 2022. Kotkan varhaiskasvatussuunnitelma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fpeda.net%2Fkotka%2Fvarhaiskasvatus%2Fvp3%2Fwordtiedosto-kotkan-vasu-2022%2Fvasu2022-iii.docx%3Afile%2Fdownload%2Fe1f25646bc005b9c8fbacf14ce2b95086cee3f08%2FKotkan%2520Vasu2022.docx&wdOrigin=BROWSELINK> [viitattu 13.12.2023]. varhai

Laaksonen, V. 2022. Kaveritaidot varhaiskasvatuksessa. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.228258?sid=3734128733> [viitattu 13.1.2023].

Leskinen, S. 2022. ”Mä aattelin koko aika, että ne kertoo sitten kun se tulee se

siirtymä.” Vanhempien kokemuksia kasvatusyhteistyöstä lapsen siirtyessä ryhmästä toiseen päiväkodin sisällä. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden laitos. Pro gradu -tutkielma. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-202202151511> [viitattu 27.10.2023].

Mitä on varhaiskasvatus? s.a. Opetushallitus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/mita-varhaiskasvatus> [viitattu 25.10.2023].

Murphy, C., Matthews, J., Clayton, O. & Cann, W. 2021. Partnership with families in early childhood education: Exploratory study. *Australasian journal of early childhood* 1, 93–106. Verkkolehti. Saatavissa: <https://doi.org.ezproxy.xamk.fi/10.1177/1836939120979067> [viitattu 1.3.2024].

Nivala, E. & Ryyänen, S. 2013. Kohti sosiaalipedagogista osallisuuden ideaalia. *Sosiaalipedagoginen Aikakauskirja*, 14, 9–41. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://journal.fi/sosiaalipedagogiikka/article/view/122317> [viitattu 16.10.2023].

PERHEET 24/7 –TUTKIMUKSEN TULOKSIA. s.a. Jamk.fi. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.jamk.fi/sites/default/files/2022-02/41266_perheet_24-7_raportti.pdf [viitattu 5.2.2024].

Ranta, S. 2021. Kasvun juuret. Miten tuen lapsen oppimista ja hyvinvointia? Jyväskylä: PS-kustannus.

Rantala, A. & Uotinen, S. 2022. Varhaiskasvatuksen työntekijöiden ja perheen yhteistyön merkitys. Teoksessa Pihlaja, P. & Viitala, R. (toim.) *Varhaiserityiskasvatus*. 3., uudistettu painos. Jyväskylä: PS-Kustannus, 115–133. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.229227?sid=3734005307> [viitattu 16.1.2024].

Rutanen, N. & Laaksonen, K. 2020. Äitien luottamuksen rakentuminen kasvat-tajiin varhaiskasvatuksen aloituksessa. *Varhaiskasvatuksen Tiedelehti* 9, 349–372. Verkkolehti. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-202009085791> [viitattu 17.12.2023].

Råde, A. 2020. The Involved, Engaged or Partnership Parents in Early Childhood Education and Care. *Universal Journal of Educational Research* 7, 2833-2841. Verkkolehti. Saatavissa: <https://doi.org/10.13189/ujer.2020.080710> [viitattu 4.3.2024].

Sateenkaaren päiväkotit. s.a. Peda.net. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://peda.net/kotka/varhaiskasvatus/sateenkaari> [viitattu 24.10.2023].

Siippainen, A., Fjällström, S., Karila, K., Paananen, M. & Repo, K. 2022. Vanhempien ja palveluntarjoajien välisen annetun ja ansaitun luottamuksen rakentuminen. Teoksessa Eerola, P., Repo, K., Alasuutari, M., Karila, K. & Lammi-Taskula, J. (toim.) *Lastenhoidon ja varhaiskasvatuksen monet polut*. Lasten, perheiden ja politiikan näkökulmia. Helsinki: Gaudeamus, 111–132.

Sulkanen, M., Närvi, J., Kuusiholma, J., Lammi-Taskula, J., Räikkönen, E. & Alasuutari, M. 2020. Varhaiskasvatus- ja lastenhoitoratkaisut neljävuotiaiden lasten perheissä: CHILDCARE-kyselytutkimuksen 2019 perustulokset. Työpa-
peri 28/2020. Helsinki: Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. Saatavissa:
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-538-4> [viitattu 28.1.2024].

Särkelä, R. 2011. Osallisuus, vaikuttamismahdollisuudet ja sosiaalinen kestä-
vyys. Teoksessa Pohjola, A. & Särkelä, R. (toim.) Sosiaalisesti kestävä kehi-
tys. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, 144–167.

Talentia. s.a. Varhaiskasvatuksen sosionomi. Varhaiskasvatuksen sosionomin
tehtäväkuva. WWW-dokumentti. Saatavissa: [https://www.talentia.fi/nain-vaiku-
tamme/talentia-vaikuttaa-varhaiskasvatuksessa/varhaiskasvatuksen-sosiono-
min-tehtavakuva/](https://www.talentia.fi/nain-vaiku-
tamme/talentia-vaikuttaa-varhaiskasvatuksessa/varhaiskasvatuksen-sosiono-
min-tehtavakuva/) [viitattu 16.10.2023].

THL. 2023. Sosiaalisesti kestävä kehitys. WWW-dokumentti. Päivitetty
5.12.2023. Saatavissa: [https://thl.fi/aiheet/hyvinvointi-ja-terveyserot/tavoit-
teet/sosiaalisesti-kestava-kehitys](https://thl.fi/aiheet/hyvinvointi-ja-terveyserot/tavoit-
teet/sosiaalisesti-kestava-kehitys) [viitattu 24.2.2024].

Tilastokeskus. 2023. Varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten osuus kas-
voi vuonna 2022. WWW-dokumentti. Päivitetty 11.12.2023. Saatavissa:
<https://www.stat.fi/julkaisu/cl8l48a1oj27m0dukvmlyq0wd> [viitattu 9.1.2024].

Toivonen, S. 2017. Kasvatusyhteistyön rakentuminen pienen lapsen
varhaiskasvatuksen aloituksessa — tapaustutkimus. Jyväskylän yliopisto.
Kasvatustieteiden laitos. Pro gradu -tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa:
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-201801311400> [viitattu 24.10.2023].

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudis-
tettu laitos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Turja, L. & Vuorisalo, M. 2022. Lasten oikeudet, toimijuus ja osallisuus oppimi-
sessa. Teoksessa Koivula, M., Siippainen, A. & Eerola-Pennanen, P. (toim.)
Valloittava varhaiskasvatus. Oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia. 3. korjattu
ja laajennettu painos. Tampere: Vastapaino, 22–36. E-kirja. Saatavissa:
<https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.228778?sid=3770194709> [viitattu
17.2.2024].

Ukkonen-Mikkola, T., Yliniemi, R. & Wallin, O. 2020. Varhaiskasvatuksen työ
muuttuu - muuttuuko asiantuntijuus? *Työelämän tutkimus* 4, 323–339. Verkko-
lehti. Saatavissa: <https://doi.org/10.37455/tt.89217> [viitattu 30.12.2023].

Valli, R. 2018. Vastausten tulkinta määrällisessä tutkimuksessa. Teoksessa
Valli, R. & Aaltola, J. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin. 2, Näkökulmia aloit-
televalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin.
5., uudistettu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus, 226–238. E-
kirja. Saatavissa: [https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaak-
kuri.223903?sid=3472482910](https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaak-
kuri.223903?sid=3472482910) [viitattu 5.12.2023].

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 01.09.2018/753.

Varhaiskasvatuslaki 13.7.2018/540.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2022. Opetushallitus. Määräykset ja ohjeet 2022:2a. PDF-Dokumentti. Saatavissa: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet_2022_1.pdf [viitattu 16.10.2023].

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa: Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi.

Vilka, H. 2021a. Näin onnistut opinnäytetyössä. Ratkaisut tutkimuksen umpikujiin. Jyväskylä: PS-kustannus.

Vilka, H. 2021b. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi/Record/kaakkuri.227023?sid=4049073053> [viitattu 22.2.2024].

Yleissopimus lapsen oikeuksista 21.8.1991/60.

Moikkamoi teille huoltajille!

Olemme kaksi 3.vuoden sosionomiopiskelijaa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta (XAMK) Kotkan kampukselta. Toteutamme opinnäytetyömme yhdessä Sateenkaaren päiväkodin kanssa.

Opinnäytetyömme tarkoituksena on selvittää teidän huoltajien ajatuksia ja toiveita kasvatusyhteistyöhön liittyen. Kasvatusyhteistyö on keskeinen osa varhaiskasvatuksen tavoitetta. Sen tarkoituksena on lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen. Kyselyyn vastaamalla autatte kehittämään päiväkotinne kasvatusyhteistyötä tarpeitanne ja toiveitanne vastaaviksi.

Saatte linkin sähköiseen kyselyyn Edlevoon. Kysely lähetetään teille 15.1.2024. Vastausaikaa on 4.2.2024 asti. Kyselyyn pääsette myös skannaamalla viereisen QR-koodin. Kyselyyn vastaaminen vie aikaa n. 2–5 minuuttia.

Käsitlemme vastauksenne luottamuksellisesti sekä täysin nimettöminä. Emme kerää kyselyssä tausta- tai henkilötietojanne.

Opinnäytetyömme valmistuu kevään 2024 aikana. Halutessanne voitte tarkastella valmista opinnäytetyötämme Theseus-tietokannassa.

Vastaamme mielellämme opinnäytetyöhön liittyviin kysymyksiin. Meidät tavoittaa sähköpostitse osoitteista:

Hanna Puhakka: dhapu001@edu.xamk.fi

Janica Raitanen: djara023@edu.xamk.fi

Terkuin:

Hanna Puhakka
(kuva)

&

Janica Raitanen
(kuva)

Kyselylomake huoltajille

1. Miten saat tällä hetkellä tietoa päiväkodilta?

- Edlevosta
 Muksunetistä
 Pedanetistä
 tekstiviestillä
 sähköpostitse
 suullisesti
 paperisesti
 puhelimitse
 tiedotteina päiväkodin seinällä
 en saa tietoa
 jollain muulla tavalla, miten?
-

2. Millä tavalla haluaisit saada tietoa päiväkodilta?

- haluaisin tiedotteet paperisina
 haluaisin kuulla ne suullisesti
 haluaisin saada tietoa viestintäsovellukseen (Muksunetti, Edlevo, Pedanetti)
 tekstiviestillä
 sähköpostilla
 puhelimitse
 tiedotteina päiväkodin seinällä
 jollain muulla tavalla, millä?
-

3. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Täysin samaa mieltä=5, osittain samaa mieltä=4, en eri enkä samaa mieltä=3, osittain eri mieltä=2, täysin eri mieltä=1

	5	4	3	2	1
Koen vanhempainillat kasvattajien ja huoltajien välisen yhteistyön kannalta tärkeinä.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen vasu- keskustelun (varhaiskasvatussuunnitelma) kasvattajien ja huoltajien välisen yhteistyön kannalta tärkeinä.	☐	☐	☐	☐	☐
Päivittäiset kohtaamiset päiväkodin kasvattajien kanssa ovat minulle tärkeitä.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen päiväkodin järjestämät tapahtumat kasvattajien ja huoltajien välisen yhteistyön kannalta tärkeinä.	☐	☐	☐	☐	☐

4. Millaiseksi koet mahdollisuutesi osallistua päiväkodin arkeen?

Valitse mielestäsi sopivin vaihtoehto.

- Voin halutessani osallistua
 Haluaisin osallistua nykyistä enemmän
 En tiedä miten voisin osallistua
 En koe osallistumista tarpeelliseksi

5. Millä tavoin haluaisit osallistua päiväkodin arkeen?

3000 merkkiä jäljellä

6. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Täysin samaa mieltä=5, osittain samaa mieltä =4, en eri enkä samaa mieltä=3, osittain eri mieltä=2, täysin eri mieltä=1

	5	4	3	2	1
Saan tarvittaessa apua päiväkodin kasvattajilta kasvatukseen liittyvissä kysymyksissä.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen, että keskusteluhetkiä päiväkodin kasvattajien kanssa on riittävästi.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen, että päiväkodin kasvattajat kuuntelevat mielipiteitini huoltajana.	☐	☐	☐	☐	☐

7. Millä tavoin toivoisit yhteistyön toteutuvan päiväkodin kasvattajien kanssa?

3000 merkkiä jäljellä

8. Voit vapaasti kertoa ajatuksiasi ja toiveitasi kasvattajien ja huoltajien välisen kasvatusyhteistyön kehittämiseksi.

3000 merkkiä jäljellä

